

DIRVA

THE FIELD
Nr. 27
Balandžio-April 3, 1958
Cleveland, Ohio

Atominiai ginklai Vokietijai

(Mūsų Vokietijos bendradarbio)

Kovo 25 d., vėlai vakare, Federalinės Vokietijos parlamente užsibaižė audringi, keturias dienas užsitęsę, debatai užsienio politikos klausimais. Šiuose pokario metais ilgiausiuose parlamento debatuose po ilgų, vietomis rimtų, bet kartais ir labai karštų ir nekorektiškų diskusijų išryškėjo tokia parlamento daugumos, remiančios vyriausybę, valia:

„... 2. Kol komunizmas tebesiekia savo pasaulinės revoliucijos tikslų, kuriuos jis dar kartą patvirtino 1957 metais lapkričio mėn. įvykusioje socialistinių kraštų komunistinių ir darbininkų partijų konferencijoje, tik laisvojo pasaulio bendros gynybos pastangos tegali taiką ir laisvę užtikrinti. Bundes-tag konstatuoja, kad Federalinės Vokietijos kariuomenė tarnauja vien taikai ir gynybai užtikrinti. Todėl jis kviečia Vokietijos vyriausybę tęsti Vokietijos gynybos pajėgų stiprinimą. Šiaurės Atlanto Pakto rėmuose iki bus pasiekta visuotinio nusiginklavimo susitarimo. Atitinkamai šios gynybos sistemos reikavimams ir potencialaus priešo apsiginklavimo akivaizdoje, Federalinės Vokietijos ginkluotosios pajėgos turi būti aprūpintos moderniausiais ginklais taip, kad jos įstengtų įvykdyti Federalinės Vokietijos NATO rėmuose prisiimtą įsipareigojimą ir gautų efektingai atlikti taikiai išlaikyti reikalingą jėgą...“

Panaudoti tik NATO įsakymu

Kitaip sakant, Vokietijos parlamentas leido vyriausybei, esant reikalui ir Atlanto Pakto Tarybai to vienbalsiai pageidaujant, aprūpinti Vokietijos kariuomenę ginklais, galinčiais panaudoti tik tiktai atominius užtaisus. Pagal Gynybos ministro F. J. Strauss vyriausybės vardu padarytą pareiškimą, kalba eina ne apie tautinės vokiečių kariuomenės apginklavimą tokiais ginklais, bet apie vokiškų dalinių Atlanto pakto armijos rėmuose aprūpinimą jais.

Be to, kaip pabrėžė ministras, tie vokiški daliniai būtų tik apmokyti tokiais ginklais vartoti. Patys užtaisai liktų amerikiečių žinioje ir galėtų būti panaudoti tik Atlanto pakto armijos vadovybės įsakymu. Federalinė Vokietija pati tokių ginklų negamins ir vyriausybė nemano siekti leidimo tai daryti.

Toje pačioje rezoliucijoje Vokietijos parlamentas įgalioja vyriausybę panaudoti visą savo įtaką, kad pasaulyje būtų pasiekta visuotinio nusiginklavimo su tiek atominių, tiek tradicinių ginklų kontrole. Taip pat parlamentas patvirtino savo pasirengimą priimti kiekvieną tokį susitarimą ir tuo būdu pasitarnauti tiek pasaulinei politinei įtampai mažinti, tiek Vokietijos klausimui spręsti. Pastarąja prasme, vienok, parlamentas pareiškė, kad tik laisvi rinkimai tegali būti pagrindas Vokietijai sujungti. Buvo atmetas Kremliaus siūlymas padaryti taikos sutartį su dviem vokiečių valstybėmis ar sueiti tuo tikslu į sąlytį su dabartiniu Rytų zonos režimu. Lygiai taip pat kategoriškai buvo atmetas Kremliaus siūlymas sudaryti su tuo režimu Vokietijos konferenciją.

Apsiginklavimo šalininkų pažiūra

Iki rezoliucijos priėmimo vykusios diskusijos išryškino šiuo

metu ypatingai didelį priešingumą tarp didžiųjų partijų — krikščionių demokratų ir socialdemokratų — pažiūrų. Vyriausybėnė koalicija pagrindė savo nusistatymą leisti, esant reikalui, Atlanto pakto rėmuose apginkluoti vokiečių kariuomenę atominius užtaisus galinčiais naudoti ginklais istorinė evoliucija nuo 1939 metų.

Kelias kartus daugumos kalbėtojai priminė Pabaltijo valstybių ir kitų pavergtų tautų likimą, išskaičiavo Sovietų sudarytas ir po to sulaužytas sutartis. Buvo priminta, kad Sovietai atmetė visus amerikiečių nusiginklavimo siūlymus, kai dar vien JAV turėjo atominę bombą.

Atremiant socialdemokratų teigimus, kad Sovietai niekad nebepileis Vokietiją sujungti, kai Vakarų Vokietija bus atominiai ginkluota, buvo pareikšta, kad Kremlius nesutiko tai padaryti ir tada, kai Vokietijoje iš viso dar nebuvo nė vieno vokiečių karavio ir kai Vokietija dar nebuvo įstojusi į Atlanto paką. Daugumos kalbėtojai išryškino, kad tik sovietiškos agresijos grėsmė verčia vokiečius rūpintis visokeriopu Atlanto pakto organizacijos stiprinimu ir kad iki šiol tik šis paktas leido išsaugoti laisvę ir taiką Federalinėje Vokietijoje.

Buvo pabrėžta, kad taikos ir laisvės išlaikymas Federalinėje Vokietijoje yra pagrindas turėti vilčių visai Vokietijai susijungti, nes, jei Vokietija netektų Atlanto pakto globos ir Vakarų valstybių bičiulystės, tai Rytų zonos komunizmas su laiku virstų visos Vokietijos likimu. Vokiečių kariuomenės apginklavimas taktines atomines bombas galinčiais naudoti ginklais nėra dar įvykęs dalykas.

Kol toks apsiginklavimas galės būti įvykdytas, praeis dar ne-

Popiežius Pijus prie Nukryžiuotojo kojų.

mažiau 18-24 mėnesių. Taigi, Sovietai turi dar daug laiko pritariti pasauliniam visuotiniam nusiginklavimui atitinkamos šio proceso kontrolės rėmuose. „Ar Vokietijos kariuomenė bus atominiai ginkluota ar iki pasienio policijos funkcijų nuginkluota, nuspręš Maskva“, — taikliai pastebėjo parlamento pirmininkas Gerstenmaier.

Iš viso, parlamento daugumos išvadžiojimo metu matėsi skaitymasis su realia padėtimi ir pasiryžimas nepasiduoti potencialiai Kremliaus agresijai bei nervų karui. Vokiečiai ir visų kitų tautų patirtis santykiuose su Sov. Sąjunga vaidino šiame apsisprendime pagrindinę rolę. Buvo vadovautasi įsitikinimu, kad silpnumas yra paskatinimas Kremliaus agresijai, o tinkamas apsiginklavimas — vienintelis kelias atimti Kremlui apetitą pasaulinių avantiūrų atžvilgiu.

Opozicijos nuomonė

Socialdemokratų ir liberalų opozicijos pareiškimuose buvo daug iliuzijų ir net keistų dalykų. Kaip vienas daugumos kalbėtojas pastebėjo, socialdemokratai vienu rankos mostelėjimu nušlavė nuo stalo sovietinės koncentracijos stovyklą, tautų pavergimus, sutarčių sulaužymus. Iš tiesų, buvo net keista klausytis socialistų pareiškimų, kuriuose jie šį kartą pasireiškė kaip kraštutiniai nacionalistai.

Vyriausybė buvo gaudinama nedaryti nieko, t. y. neprisidėti prie atominio ginklavimo, kad tik nebūtų palaidota Vokietijos sujungimo mintis. Sovietinio imperializmo istorija nebuvo nei žodžiu užsiminta. Į pakartotinus daugumos užklausimus, ar opozicijos nuomone sovietinis pavojus egzistuoja, tik vienas nežymus kalbėtojas, ir tai labai neaiškiai, prašnėdžė, kad ji galima. Esminis skirtumas tarp Vakarų ir Kremliaus laikysenos buvo beveik visiškai nutrintas.

Vyriausybė buvo puolama, kad ji 1952 metais atsiskiusi išnaudoti Kremliaus tariamą geros valios pareiškimą Vokietijos klausimui išspręsti. Iš vyriausybės buvo reikalaujama jokiu būdu nesiimti atominio ginklo, bet ieškoti kontaktų su Sovietais, derėtis su jais ir nedaryti nieko, kas juos dar labiau užpykintų. Tuo tikslu tartis dėl Rapackio plano, siekiant Vidurio Europoje sudaryti zoną, kurioje nebūtų atominių ginklų ir iš kurios palaipsniui būtų atitrauktos svetimos kariuomenės.

Reikalinga pusiausvyrai išlaikyti

Vyriausybėnė dauguma šiuos samprotavimus atmetė, ypač socialdemokrato Heinemann raginimus tiek Vokietijai, tiek Vakarams vienpusiškai nuo atominių ginklų atsiskirti. Buvo konstatuota, kad JAV strateginių atominių ginklų prasme išlaiko lygsvarą su Sovietais. Bet problema yra kaip tik tokia, kad

Visiems skaitytojams, bendradarbiams ir visiems mūsų talkininkams geriausių Velykų švenčių!

DIRVA

VISAM PASAULY

• JAV vyriausybė nutarė nesileisti į lenktynes su rusais, besikubant nutraukti atominių ginklų bandymus. Sovietų propagandinis pasiūlymas buvo atmetas dėlto, kad JAV tikisi per ateinančius bandymus parodyti „švaresnius“ atominius ginklus, t. y. su žymiai sumažintu radioaktyvių kritulių kiekiu.

Pora dienų anksčiau rusai buvo paskelbę, kad jie nutrauks atominių ir hidrogeninių bombų bandymus, jeigu tai patį padarysiančios JAV ir D. Britanija. Gromyko pareiškė, kad, jei Vakarai neseks jų pavyzdžiu, bandymus jie tęsias ir toliau.

• Britanija, Prancūzija ir JAV įteikė notas Sovietų Sąjungai, kuriose siūloma ateinančių mėnesių Maskvoje aptarti vyriausybės šefų konferencijos klausimą. Notos pasiūstos, pritarus NATO tarybai.

• JAV ir Britanijos tarpininkų grupė, siekianti sutaukinti Prancūziją su Tunisu, svarsto galimybę įsteigti JT stebėtojų tarnybą Tuniso-Alžiro pasieny. Posėdžiuose dalyvauja ir JT gen. sekret. Hammarskjoldas, grįžęs iš pasitarimų su sovietų pareigūnais Maskvoje.

• Egipto užs. reik. min. Favzi įvyksta Šveicarijonoj pasitarti su JT gen. sekret. Hammarskjoldu. Manoma, kad Favzi reikalaus Hammarskjoldą atvykti į Vid. Rytus ir vietoje spręsti kivirčus tarp Sirijos ir Izraelio kariuomenių demilitarizuotoje zonoje, prie Hulos ežero.

• Kuboje įtemptai laukiama sukilėlių vado Castro paskelbto „totalinio karo“ pradžios. Vyriausybės kariuomenė perėmė darbo ministerijos ir kitų įstaigų apsaugą. Krašte įvesta griežta cenzūra. Daugelyje provincijų susisiekimas pradėjo šlubuoti.

• JAV kariniai sluoksniai susirūpinę seka įvykius Indonezijoje, nes Jakartos vyriausybė gaunanti vis daugiau ir daugiau sovietinių ginklų sukilėliams nugalėti.

• Čekoslovakija įspėjo JAV, Britaniją ir Prancūziją, kad, jei Vakarų Vokietija bus atominiai ginkluota atominiais ginklais, ji taip pat turėsianti imtis neišvengiamų žingsnių savo saugumui užtikrinti.

• Rytiniame Berlyne kalbama, kad Imre Nagy, buv. Vengrijos premjeras 1956 m. sukilimo metu, būsias išstremtas visam amžiui į Rusijos gulimą. Iš to tenka spėti, kad „parodinė byla“ jam nebūsiama ruošiamą.

• Kanados konservatorių partija vėl laimėjo visuotinius rinkimus.

Sov. Sąjungos militarinė galybė spaudžia tiesioginiai ne JAV-es, bet Vakarų Europą. Todėl Vakarų Europą turi taip apsiginkluoti, kad vieną gražią dieną JAV nebūtų pastatytos situacijos, kurioje joms beliktų tik pradėti totalinį atominį karą arba užleisti Vakarų Europą bolševikams.

Rapackio planą vyriausybėnė dauguma kaip tik šiais sumetimais atmetė, nes jis visiškai suardė jėgų santykį Europoje bolševikų naudai. Dar kartą pabrėžiama savo pilną pritarimą visuotiniam kontroliuojamam nusiginklavimui, Vokietijos parlamento dauguma šiuo metu apsisprendė už tokį Atlanto pakto stiprinimą, kad bolševikai neturėtų realių galimybių net vietinio pobūdžio agresijai kurioje nors Europos dalyje.

Vaclovo Šimkaus vedamas Adelaidės lietuvių choras.

LIETUVOS NAUJIENŲ ATRANKA

TRIGUBAI PIGINA STATYBĄ

Kauno įmonių darbininkai pradeda kolektyviniu būdu statyti namus iš pigesnių medžiagų. Pamatams vietoj stambių akmenų naudoja akmenų skaldą. Sienuose dengia iš pienuvų gamintomis plokštėmis. Plytas taupo į protarpus pildami šlaką. Tokia statyba būsimanti trigubai pigesnė, ir vienas butas tokiam namui kaštuosia tik 15,000 rublių (maždaug dvejų metų kvalifikuoto darbininko uždarbis).

Butų dydis neminimas, bet paprastai tokioje statyboje butai planuojami 30 ar net tik 25 kvadratinėmis metrų gyvenamojo ploto, tai yra, vienas arba du nedideli kambariai ir virtuvėlė.

Per ateinančius ketverius metus Kaune numatoma pastatyti tokių butų 120,000 kv. metrų gyvenamojo ploto, tai yra maždaug po 1000 butukų per metus.

BŪSIMOS GĖRYBĖS

Visuotinio Lietuvos sukolchozinimo dešimties metų sukaiktis proga, įrodinėjant, kokius didžiulius laimėjimus ta sistema neša, skelbiama, kad „artimiausiais metais Lietuvoje turi būti kasmet primelžiama 4 milijardai kilogramų pieno“. Tam, esą, reikia tik vieno dalyko — kad iš kiekvienos karvės būtų vidutiniškai primelžiama po 3,500 kilogramų per metus.

kimas, ir ligišiolinis premjeras Diefenbakeris liks vyriausybės prieky dar penkerius metus.

Didįjį vaidmenį rinkiminėje propagandoje vaidino nedarbas (apie 500,000 vasario mėnesį). Konservatoriai siūlė jį įveikti viešaisiais darbais, liberalai — mokesčių sumažinimu. Kanadiečiai, kaip matome pasisakė už viešuosius darbus.

• Prancūzijoje milijonas darbininkų paskelbė vienos dienos streiką, reikalaudami aukštesnių atlyginimų. Labiausiai paliestas buvo transportas: traukiniai, lėktuvai ir autobusai visiškai nekursavo.

Vyriausybė paskelbė atsisaukimą, kuriame nurodoma, kad visuotinis atlyginimų padidinimas susilpnintų Prancūzijos ūkinę būklę.

• JAV Teisingumo departamentas pradėjo plataus masto apklausinėjimus, kurių tikslas numušti dabartines automobilių kainas.

• Prez. Eisenhoweris pasirašė pirmąjį didesnio masto įstatymą kovai su ūkiniu atoslūgiu. Juo vyriausybė įgalinama išduoti paskolų už naujus namus 1,850 mil. dol. sumai.

• Vak. Vokietijos užs. reik. min. von Brentano atvyko Portugalijon, kur bandys išspręsti pokario išaldyto vokiečių turto klausimus.

• Vokietijoje leista nešioti Antrojo Pasaulinio karo pasižymėjimų ženklus, iš jų pašalinant svastikas. Šiuo ženklus dėvėti buvo uždraudę sąjungininkai 1945 metais.

• Bulganas, buvęs sovietijos „premjeras“, paskirtas valstybinio banko direktoriumi.

letas patalpų paskirta specialiai dailininkų studijoms. Jose dirbantieji dailininkai, tačiau, tose studijose kenčia „idėjų bėda“: jų darbų temos sukasi vis apie tuos pačius, jų pačių ir kitų jau daug kartų naudotus objektus, kaip Kapsuko arba Strazdelio biustai, gamybos pirmųjų portretai, augančio Kauno vaizdai... Skulptorius Antinis darbuojasi prie Eglės, žalčių karalienės, skulptūros — tai irgi jau daugelio Lietuvos menininkų šiais laikais naudota tema (tuo tarpu gana saugi priemonė atsikvėpti nuo ryškiai politinių uždavinių kūryboje).

ANOJ PUSĖJ

Antalieptės „jūra“

Rytinėje Antalieptės pusėje statoma hidroelektrinė stotis, komunistinės spaudos informacijomis, būsimanti baigta ir pradėsianti veikti šių metų pabaigoje. Vandens baseino užtvindymas pradėtas praėjusią vasarą, pėrtvėrus šventosios upės, ir jau apimęs kelis kvadratinis kilometrus. Užtvindymą baigus, baseino plotas dydis bus 19 kv. km. ir jame dingsis Južinto, Dusėtų, Lidenų, Vėbrio, Grybelio, Dėmenio, Aikoto ir kiti 25 mažesni ežerai.

Apylinkių gyventojai iškeltami ir apgyvendinami kalvų viršūnėse, kurios, baseino vandens lygiui pasiekus projektuojamą aukštį, būsimosios neapsemtos. Tokių salų bus šešios susidarysios apie 90, ir jos sujungiamos žemių pylimais su kolchozais, kuriuose gyventojai turės dirbti.

Rež. Kazio Jursio

60 m. gimimo ir 40 m. sceninio darbo sukaktys paminėtos Klaipėdos dramos teatre suomio autoriaus Vuolijoki pjesės „Akmeninė gūžta“ pastatymu. Komunistinė spauda pripažįsta, kad tikrąjį režisūrinį žodį K. Jursis yra pasakęs 1937 metais „Karaliaus Lyro“ pastatymu. Antrosios okupacijos metu jis buvo iš Kauno perkeltas į Klaipėdą, kur ir dabar tebedirba.

Kompozitorių sąjungos

plenumo proga įvykusiame koncerte atlikti nauji kompozitorių kūrinių: S. Vainiūno „Simfonija“, debutuojančio Bašinsko auditorija „Ąžuolas“, Karoso Legendos-rapsodija violončelei ir orkestrui bei Raciūno simfoninė poema „Jurginas ir Ramunė“.

Olandijos karalienė Juliana ir Anglijos karalienė Elzbieta susitinka Amsterdame.

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIUS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILTIUS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntis privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Dangaus, žemės ir žmogaus prisikėlimo šventės švenčiame. Švenčiame išsiskleidę po visus pasaulio kraštus, viens nuo kito nutolę tūkstančiais kilometrų ar mylių. Vienok visi švenčiame tebesiklausa andai girdėtos tėvės kės bažnyčios varpus, tada taip stipriai šaukusius į Prisikėlimą... Prisikėlimą savo žemėj, savo kaimo ar miestelio bažnytelėj, tarp savųjų.

Dienos ir įvykiai sumaisė mūsų kelius. Tūkstančiai, beveik laisva valia bėgdami nuo persekiojimų, išėjo į Vakarus ir save vadina tremtiniais. Daug daugiau tūkstančių mūsų žemės vaikų, baisia prievarta išvaryti iš namų į Rusijos šiaurę, save turi vadinti laisvanoriai persikėlusiais ir ne tik tėvynės nepradusiais, bet dar didesnė laimėjusiais.

Mes, kurie esam Vakaruose, kurie gyvenam laisvę ir laisve galim su kiekvienu dalintis, čia dažnai graudžias ašaras liejame, dar dažniau nenuosirdžiai deklamuojame, kad prarastos tėvynės ilgesys mūsų dusina. Tuo tarpu kasdieniniais darbais ir elgesiu prieš tėvynę ir savo žmones, kasdien puolam į dideles nuodėmes, kurios jau šaukte šaukia patį Prisikėlimo.

Mūsų broliai, už Uralo kalnų svetimus miškus kirsdami ir kasyklų junga vilkdami, turi tą graudulio ašarą kantriai nuryti, turi sielvartą savy skandinti, turi paskutines jėgas grūdinti, kad nors savus kaulus į savąją žemę parneštų. Bet jie, prievarta į vergo rūbus įvilkti, alkio kankinami, daug tvirčiau sako, kad Prisikėlimo rytą bus savojų praeitį, aiškiau girdės kaimo bažnytelės varpus ir tvirčiau tikės, kad į ją turi sugrįžti.

Nemažesniu skausmu, po savo kojomis jausdami savąją žemę, bet jokios laisvės neturėdami ir svetimųjų stundomį, Prisikėlimo rytą dūsas mūsų broliai tenai, kur likusi mūsų praeitis ir kur tegali laisvės kūryba sužydėti mūsų ateitis. Tiesa, jie savo akimis matys savuosius miškus, nualintus laukus ir sugriuvusius kaimus, bet jų ilgesys geresnio gyvenimo bus toks didelis, kaip niekad anksčiau nebuves.

Tai didžiosios tragedijos prisiminimas laukiant Didžiojo Prisikėlimo. Ar jų, anapus likusiųjų ir tikraisiais tremtiniais iš-

ėjusių į Rusijos šiaurę, kraują plaukamas skausmas nepadės mums geriau ir teisingiau suprasti Prisikėlimo prasmę ir šventumą? Ar šauksmas mūsų brolio, esančio anapus Uralo kalnų, negali būti išgirstas čia, prie Atlanto, Didžiojo Ežerų ir Pacifiko pakrantėjų?

Gali, tikrai gali mus pasiekti, tik nepraraskim tautinės sąžinės, neišsižadėkim, ko išsižadėti negalim, tik prisikėlim, kada prisikelti reikia! Tik kasdienės dulės nuplovę žmoguje matykim žmogų, brolyje broį, tik nelipkim per artimojo nuopelnus savųjų menkybių dangstyti! Tik nemanykim, kad Prisikėlimas reikalingas kas nors kitam, bet jau ne mums. Reikalingi esam visi ir visi kelkimes! Kelkimes su pavasario daigeliais, andai daukota artojo daina, su Dangaus ir žemės prisikėlimu! Kelkimes sau ir savo tėvynei!

BALTIMORE

Panevėžietis Dr. Bruno Radauskas jau keleri metai dirba Spring Grove valst. ligoninėje, kurioje nuolat gydoma apie trys tūkstančiai ligonių. Paskutiniu metu Dr. Radauskas yra paskirtas minėtos ligoninės klinikoje direktorium. Tai bene bus pirmasis iš naujai atvykusių gydytojų, užimam tokią aukštą vietą. Specialybės egzaminus yra išlaikęs prieš porą metų, o bendrus egzaminus kiek anksčiau.

Iš gyvenančių Marylando valstybėje lietuvių naujakurių medicinos gydytojų laisvąją praktiką nesiverčia dr. M. Svotelienė, dr. Ozelytė, dr. Virkutis ir dr. Laskauskas. Dr. Svotelienė dirba John Hopkins Universiteto tyrimų laboratorijoje, dr. Ozelytė privatinėje psichiatrinėje ligoninėje, dr. Virkutis — valdžios ligoninėje, o dr. Laskauskas, dėl senyvo amžiaus, visai nedirba.

Baltimores naujakurių lietuvių jaunimas didžiąja dalimi pamėgęs Marylando Universitetą. Šiais metais ten studijuoja apie 10 studentų. Kiti Baltimorėje esančiuose universitetuose. Studentų draugijos pirmininku yra R. Česonis. Moksle aukštumo pažymiais dominuojanti Nijolė Brazauskaitė, kuri praeitą semestrą baigė vien tik penkiukėmis (A).

Dr. Marijos ir inž. Alfonso Svotelio sūnus Rymantas vasario mėn. baigė Politechnikos institutą ir išėjo į marinus atlikti karinę prievolę.

Sv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas prel. L. J. Mendelis šį mėnesį ruošiasi minėti savo 60-ties metų amžiaus ir 30-ties metų kunigystės Baltimorėje sukaktis.

Sioms sukaktims ruošti yra sudarytas iš visų Baltimorėje esančių lietuvių organizacijų atstovų specialus komitetas.

Šeštadieninėje mokykloje mokinių skaičius, nuo mokyklos įsteigimo pradžios 1949 metų, nemažėja, bet rodo tendencijų lyg ir didėti.

LNT Fondo pirmininko pasisakymas

EMILIJA ČEKIENĖ

Naujai kadencijai išrinktas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirmininkas Antanas Senikas, į jį bendradarbių klausimą, ar LNF įsteigimas per keletą metų pateisino savo veiklą, pareiškė:

— Atsiminkite, kad esate tarp svetimųjų, kaip avių banda vilkų tarpe, kaip stovyklą nedraugiškoje šalyje. Jei visa tai atsiminsite, tada atsiras jūsų tarpe vienybė ir sutarimas, — sakė rašytojas Adomas Mickėvičius.

— Ir iš tikro, — kalbėjo toliau A. Senikas, kelias į Lietuvos išlaisvinimą tebėra ilgas ir sunkus. Mūsų pareiga ir net prievolė visais galimais būdais, visomis priemonėmis, veikti laisvojo pasaulio politinius sluoksnius Lietuvos naudai, o kiekvienas supratus lietuvis yra pasiryžęs šiuos darbus remti.

— Kokiu būdu LNF vykdo aukų rinkimo vą, jei to neatlieka Vasario 16 d. minėjimuose?

— Didėsnė propaganda buvo reikalinga pirmasis LNF kūrimo metais. Gi dabar, LN Talka per keletą metų, savo konkrečiais darbais yra įgijusi remėjų pasitikėjimą, kurių skaičius auga be ypatingų verbavimo pastangų. Kiekvienas lietuvis pats apsisprendžia, kur ir kam jis turi atiduoti savo įnašą tėvynės laisvės kovai vesti. LNF remėjai patys labai gerai supranta, kad be pinigų joks laisvinimo darbas neįmanomas, todėl netenka jiems įrodinėti bei vartoti ypatingų rinkimo priemonių.

Visose didesniose lietuvių kolonijose LNF turi savo atstovybes, per kurias aukos ir siunčiamos. O daugiausia gaunama iš aukotojų betarpių, kas rodo, kad plačioji lietuvių visuomenė LNTO darbus vertina ir remia.

— Ar buvimas kelių fondų Lietuvos laisvinimo reikalams neturi neigiamos įtakos mūsų visuomenei?

— Visiškai ne, kai tokie fondai turi savo remėjų. Juk Lietuva priklauso ne vienai kuriai po-

šiais mokslo metais mokyklai vadovauja dr. E. Armonienė.

Iš priaugusių naujakurių jaunimo, lankancio Baltimorės auktesnias mokyklas, kovo mėn. buvo sudaryta nauja tautinių šokių grupė. Į organizuojamą grupę viso įstojo 25 jaunuoliai — 10 berniukų ir 15 mergaičių. Manoma, kad dalis jų greitai laiku bus perkelta į "senių" grupę, o likusieji sudarys atskirą jaunimo vienetą ir, esant reikalui, pavarduos pavargusių "senių" grupę.

Baltimoriečiai būtų patenkinti, jei lietuviškų melodijų transliatoriai lietuviškos valandėlės metu visai negrotų persenusių šimtmetinių lenkiškų polkų, kurių seniai jau negirdėti ir pačių lenkų programoje.

Kovo 30 dieną įvyko Baltimorės Balso skyriaus visuotinis susirinkimas ir išrinkta nauja valdyba: dr. El. Armonienė, adv. Rastenis, Pranskevičius, Kazakevičius, Ankus ir Račiukaitis. Pirmininku numatoma El. Armonienė.

litinei grupei ar žmonių saujelei, o visiems lietuviams. LNF gaunamas lėšas sunaudoja Liet. laisv. akcijai vesti, o kaip minėjau, remėjų turi nemaža ir jų skaičius auga. Jei LNF nebūtų, tai greičiausia ir tų lėšų laisvinimo reikalams nebūtų. Vargu, ar bent mažas jų procentas nuplauktų į kitus fondus.

Be abejo, mūsų politinių veiksmų nesutarimai nėra normalus reiškinys sprendžiant gyvybinius tautos reikalus. Tačiau, kol tokia padėtis tęsiasi, kol mūsų politiniai vadai susipras, su eis į vieningą darbą, geriau, kad kiekvienas veiksnys dirba tai, ką jis gali ir kokią paskirtį turi sau užsibrėžęs. Tai geriau, negu belaukiant vienybės, dirbtų tik vienas veiksnys ir būtų tik vienas fondas, nustūmus didelę dalį patirtingos ir jautrios savo kraštui lietuvių visuomenės nuo taip svarbių ir didžiųjų reikšmingų darbų.

— Kaip LNF skirsto lėšas ir kokias sritis daugiausia kreipia dėmesį?

— LNF lėšas skiria LNTB Liet. laisv. akcijos darbams. Remti pagal iš anksto pateiktą sumą. Daugiausia remiame tuos darbus, kurie nesikartoja su kitų laisvinimo veiksmų atliekamais darbais, atsižvelgiant į jų darbų svarbą ir reikšmę.

Kaip jau daugeliui yra žinoma, LNT nėra apsiribojusi vien politine veikla, todėl dalį lėšų skiriame ir lietuvių kultūrinei sričiai, per kurią veržiamasi tarptautinėm plotmėm. Taip pat pasitaiko ir į samatą neįtrauktų išlaidų, tai daugiausia parama jaunimo žygiams, turintiems ryšio su Liet. laisv. akcija. Daug dėmesio LNF skiria jaunimo leidžiamam anglų kalba žurnalui "Lietuvos Naujienų Atranka" leidžiamam anglų kalba ir siunčiamam žymesniems valdžios lareigūnams.

— Ar LNF iš gaunamų aukų pajėgia remti visus LNT-os užsibrėžtus planus bei atliekamus darbus?

— Juo didesnis tikslas, didesnis svarbos darbas, tuo daugiau ir jėgų reikalauja bei visų susipratusių lietuvių dėmesio ir paramos. Didelį ir svarbų darbą dirba mūsų remėjai Europoje, kurių užsimojimus turėtume žymiai daugiau paremti, bet visų žygius remiame pagal išgales.

— Kaip LNF veda atskaitomybę?

— Visos išlaidos yra pateisintos dokumentais. Kasa tikrinama kontrolės komisijos, o remėjams kasmet siunčiamas smulkios apyskaitos, gi paskutiniu laiku, aukotojui pagelaujant, skiriama auka sunaudojama jo nurodytam tikslui.

SKAUTAI

• Kovo 15-16 d. New Havene, Sv. Kazimiero parapijos patalpose buvo praversti Atlanto rajono skautų-ėjų lauzavedžių kursai. Per 40 dalyvių buvo suvažiavę iš Bostono, Worcesterio, Hartfordo, Waterburio, New Haveno, Stamfordo, Bridgeporto, Elizabetho ir New Yorko. Ins- truktoriai buvo vyr. sktn. E. St., Cleveland 2, Ohio.

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS.

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583 (Licensed by USSR)

PAGAL SUTARTI, SUDARYTĄ SU INTERISTU, FIRMA TEISETA SIŪSTI SIUNTINIUS Į VISAS SSSR RESPUBLIKAS IR LIETUVĄ.

Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokama firmos įstaigoje. Siuntinius galite atsiųsti paštu. SIŪSTI GALIMA TIK NAUJUS DAIKTUS.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS. KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS. ĮSTAIGOJE DIDELIS PASIRINKIMAS PREKIŲ.

Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak. Sekmadieniais iki 4 val. Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

116 East 7th Street, New York, N. Y. Tel. YU 2-0380

11339 Jos. Campau 900 Literary Rd. 632 W. Girard Ave. 332 Fillmore Ave.
Detroit 12, Mich. Cleveland 13, Ohio Philadelphia 23, Pa. Buffalo 6, N. Y.
Tel. Townsend 9-3980 Tel. TOWER 1-1461 Tel. WALnut 5-8878 Tel. MOhawk 2674

Putvytė, Ramanauskaitė, sktn. V. Bražėnas, pskn. R. Kezys ir vyr. sktn. F. Prekeris.

Kursuose pramokta visa eilė lietuviškų ir skautiškų dainų, lauzų šūkių ir kt. lauzavedžių mandrybės. Teorinėje dalyje nagrinėtos temos — lauzo pedagogika, nuotaikos sudarymas lauzuose, lauzų paskirtis tremtyje, lauzų rūšys ir kt. Kursus organizavo LSB vyriausias lauzavedys sktn. V. Bražėnas. Techniškus darbus atliko New Haveno skautės ir skautai bei jų tėveliai.

• New Yorko sk. vyčių dr-vės Dr. J. Basanavičiaus būrelis kovo 15 d. iškilmingoje vengru skautų sueigoje atstovavo N. Y. Tauro tūntą. New Yorke lietuviai ir vengrai skautai palaiko broliškus ryšius.

• Visi keturi Chicagos tūntai kovo 16 d. Jaunimo Centre atšventė Lietuvos skautų globėjo Šv. Kazimiero 500 m. sukaktį. Dalyvavo apie 300 skautiškojo jaunimo, gražus būrys jų tėvų ir bičiulių.

Iš tūntų įsakymų sužinota, kad Aušros Vartų ir Litanieos tūntai paugo dviem draugovėm. Aušros Vartų tunte įsteigta Jūr-ratės dr-vė, kurios draugininke paskirta vyr. sktn. I. Kasperaitienė, Roselando "Živilės" skiltis išaugo į dr-vę, kuriai vadovauja vyr. skautė V. Meiluvienė. Litanieos tunte įsteigta DLK Kestučio dr-vė, kurios dr-ka yra vyr. sktn. J. Prekšaitis. Brighton Parko lietuvių kolonijoje sudaryta vilkiukų dr-vė, vad. pskltn. Alg. Nedzinsko.

Pašnekesį apie Šv. Kazimierą, skirtą jauniems klausytojams, pravedė v. s. Z. Juškevičienė. Paskui sekė trumpa meninė programa, kurią pravedė s. J. Bobinienė.

• Šią vasarą Europoje bus visa eilė tarptautinių džiamborėjų. Vieną jų numato praversti ir lietuvių skautai, su vokiečių ir amerikiečių skautų talka.

KVIETIMAS Į LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

Liet. Bendruomenės Valdyba, teturėdama mažą kiekį adresų lietuvių, gyvenančių vietovėse, kur nėra Lietuvių Bendruomenės apylinkės organizacijos, per spaudą kreipiasi į visus mūsų tautiečius, gyvenančius nedideliais kiekiais ar pavieniui, kviesdama pranešti savo adresą ir įmokėti kasmetinį tautinio solidarumo įnašą: du dolerių turintieji pastovų uždarbį ir viena dolerį visi kiti.

Šių metų balandžio 27 d. įvyks rinkimai į Lietuvių Bendruomenės Tarybą ir į Pasaulio Lietuvių Seimą, kuris susirinks 1958 m. "Labor day" savaitgalyje, New Yorke.

Rinkti narius į Tarybą ir į Seimą turi teisę 18 m. amžiaus lietuviai ir įmokėję minėtą tautinio solidarumo mokeskį bent už vienerius metus.

Liet. Bendruomenės Centrinės Apylinkės nariai dalyvaus abiejose rinkimuose, pasiūsdami savo balsą paštu. Tuo reikalu jie gaus paštu kandidatų sąrašus ir balsavimo nuostatus. Prašome tautinio solidarumo mokeskį — čekį ar piniginę perlaidą siųsti valdybos išdinko K. Mažono vardu: 1456 West 54

Ča. truktoriai buvo vyr. sktn. E. St., Cleveland 2, Ohio.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
To All the Lithuanian People

1958 CHEVROLET

6 PASS. 2-DOOR SEDAN

\$1845 — PLUS SALES TAX

JACKSHAW CHEVROLET COMPANY

543 East 185th St.

IV 19090

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

NOVELS and SONS TEXACO SERVICE STATION

FOR THE FINEST SERVICE IN TOWN

6029 Superior Ave.

Call EN 1-8552

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

For a Pleasant Holiday

NOVELS and SONS

TEXACO SERVICE STATION

FOR THE FINEST SERVICE IN TOWN

6029 Superior Ave.

Call EN 1-8552

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

R. B. BISCUIT COMPANY

R. B. FAMOUS PRODUCTS

2515 BRIDGE AVENUE

CH 1-3270

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

THE CONELLY REALTY CO.

WALTON & ALEXANDER (WALTON HILLS)

BE 2-2445

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

AURORA RESTAURANT

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti, Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 EUCLID AVENUE

RA 1-1010

Best Wishes to Our Friends and Patrons

CALIFORNIA FRUIT MARKET

THE FINEST FRUITS AT THE LOWEST PRICES

7916 St. Clair Ave.

HE 1-5877

H. Cowan, Prop.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RRepublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Seštadi. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVergrade 4-7376

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave.

Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadi., antradi., ketvirdi., penktadi.

Tik susitarus trečiadieniais.

Kelionė į Pacifiko kraštus (19)

Adelaidės moterys

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Pasisakyti teisybę, kad ne apie Adelaidės praeitį australas čia nori rašyti. Nebuvo man nė laiko, nė reikalo jį lankyti, o be to, gal už tai ir mano generolas būtų pradėjęs bartis: sakyti, nebe laikas į svetimas žiūrėti...

Iš tikrųjų, mums abiem buvo įdomiau ir maloniau pažinti Adelaidės lietuviškas gražuoles, kurios čia sukosi, kaip darbsios bitės aplink avilį.

Tą vakarą, apie 6 v., su pp. Lapšiais išvykome pas ponį Janavičienę, kur turėjo įvykti Adelaidės lietuvių moterų sekcijos vakarienė. Jau čia buvo prisirinkę daug gražuolių su savo vyrais. Didelis išpuoštas stalas prie balkono, nukrautas užkandžiais. Žmonių daug, vakaras vėsus, tai kitą stalą buvo parengę po atviru dangumi.

Svečių tarpe buvo ir vienas australas, parlamento narys. Pasivažiinę, išgirdome kaip naujo. Atsistojo prie manęs sėdėjusi p. Reisonienė ir smulkiau pranešė apie penkerių metų lietuvių moterų sekcijos, prie Adelaidės bendruomenės, veiklą. Pranešimas buvo surašytas, paprasčiau teises pasinaudoti jo daviniais. Man krito dėmesio, kad darbsios moterys, veikdamos organizuotai, tegu ir nedideliu skaičiumi, gali daug padaryti lietuviškumui ir Lietuvai.

Moterų sekcija prie Adelaidės Liet. Bendruomenės apylinkės valdybos čia įsisteigė 1952 m. kovo 1 d. Ji užsidėjo pareigą pirmoje eilėje rūpintis Bendruomenės socialiniais-karitatyviniais reikalais, palaikyti lietuviškumą ir jungti lietuvius draugiškam bendravimui.

Vienas iš pagrindinių darbų — ligonių lankymas. Yra čia nemaža vienišų lietuvių, ir kai atsitinka nelaimė ar liga, tenka jiems padėti užuojautomis, paguodomis ar net medžiagine pagalba. Ligoninės stotikiai išmėtytos, susisiekimas tolimas, tenka skirti daug laiko ligonių aplankymui. Silpnai ligonys aplankomi kas savaitę,

kiti rečiau. Nuolat sergančių pasitaiko apie 10 ar daugiau. Taip per metus ir tenka padaryti per 200 vizitų. Sekcijos narės ligoniams dažnai nugabena vaisių, saldumynų, specialiems ligoniams padeda su maistu, tinkamu jų dietai ir t.t.

Neužmirštami ir lietuvių ligonys, pasilikę Vokietijoje senatorijose, kaip Gautingėje ir kitur. Jiems parama siunčiama pinigais dukart per metus, iš viso apie 60 austr. svarų (mūsų šalis, apie \$135.00).

Sekcijos narės lanko ir ligonius, besigydančius namuose. Daug dėmesio skiriama jaunoms motinoms, o kai reikia — naujagimiai aprūpinami krauteilais.

Moterų sekcija taip pat įplietino keletą labai naudingų tradicijų. Pirmą — Kalėdų eglutę vaikams, kur jie patys atlieka programą, gauna iš Kalėdų Senelio dovanėlių (apie 160 pakietėlių), vėliau įvyksta bendros vaišės. Antra, kasmet per Naujuosius Metus ar Motinos Dienos progą aplankomi mūsų vyriausios kartos atstovai (sulaukę 70 ar daugiau metų). Jie pasveikinami ir kukliai apdovanojami. Trečia, Motinos Diena su programa, kurią dažniausia atlieka jauniejai.

Be šių tradicinių pareigimų, Moterų sekcija stengiasi dalyvauti visame kitame Bendruomenės gyvenime. Bendruomenel ar skautams rengiant vaikų stovyklas, sekcija neužmiršta jų aplankyti su vaišėmis, o taip pat apmokėti išlaikymą tų vaikų, kurių tėvams tai sunku padaryti... Lietuvių savaitgalio mokyklai ruošiant darbo užbaigtuves, moterų sekcija padeda paruošti vaišes ar įteikti dovanas per metus pasižymėjusiems moksleiviams... Vaikams einant prie pirmosios Komunijos, sekcija padeda paruošti ir išpuošti bažnyčią ir vėliau parengia vaišes.

Piniginių aukų skiltyse yra visa eilė sumų, vietomis gan žymių, kurias parūpina moterų sekcija. Pavyzdžiui, lietuvių įsi-

gytiems namams 260 austr. svarų (apie \$600.00), Vasario Šešioliktosios gimnazijos aukos, parama patekusioms ir nelaimėjusioms, lietuviams sportininkams, bibliotekai, lietuvių chorui, Caritas draugijai, studentams ir net naujiesiems vengrų pabėgėliams parodant solidarumą.

Kai Australijos valdžia kada ruošia kokius festivalius arba įvairių tautų pasirodymus, tuose parengimuose dažniausia lietuvių atstovauja moterų sekcija. Nebuvo praleista nė viena proga, kada naujai gimęs lietuviškos bendruomenės narys nebūtų su-tiktas su dovana, o miręs narys nebūtų palydėtas į amžino poilsio vietą be Sekcijos vainiko ir pareikštos užuojautos jo liūdin-tiems...

Tokio gražaus lietuviško soli-darumo ir viningumo vargiai būtų galima rasti bet kurioje ki-toje lietuviškoje kolonijoje.

Visada, kai vyksta Australijos Liet. Bendruomenės suvažiavi-mai ar sporto šventės, teatro pa-sirodymai, įvairios sukaustu-vės ar atsisveikinimai su išvykstan-čiais iš kolonijos tautiečiais, — New York, Chicagoje, Clevelan-de, kur man daugiau teko matyti ir pažinti. Po to buvo daug ir ilgų privataus pobūdžio pašne-kesių.

sekcijos narių. Todėl ši sekcija vadinama lietuvių bendruomenės jungtimi ir širdimi...

Adelaidės Moterų Sekcijos me-tinė apyvarta jau siekia per 600 austr. svarų (apie \$1,350.00). Lėšos surenkamos iš bufetų per-balius, iš loterijų ir aukų. Bet visur įdedamas lietuvių moterų darbas už tas visas sumas yra daug didesnis, gi rodomas nuola-tinis širdingumas ir moralinė pa-rama — vertingesnė už visas me-džiagines aukas. Ji skaitmenimis neįvertinama.

Moterų sekcijai šiuo metu va-dovauja ponios Garbaliuskienė (pirmininkė), Janavičienė, Var-nauskienė, Navakienė ir šerelie-nė. Šiame moterų darbo rate po-nia Reisonienė yra viena iš veik-liausių rato sukėjų — tarp vai-kučių ir suaugusių. Sujudina mo-terys ir vyrus...

Sunku man buvo surasti tin-kamus žodžius padėkoti Adelai-dės moterų veikėjoms už jų vai-šes, malonumą ir įvertinti jų darbą. Iš savo pusės, kiek žino-damas, mėginau papasakoti apie lietuvių moterų gyvenimą, orga-nizaciją ir darbus Amerikoje — New York, Chicagoje, Clevelan-de, kur man daugiau teko matyti ir pažinti. Po to buvo daug ir ilgų privataus pobūdžio pašne-kesių.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR SAVINGS AND LOAN COMPANY

THE FAMILY PLACE TO SAVE
Current Interest 3½% On Savings
SAVING DEPOSITS INSURED TO \$10,000

25000 Euclid Avenue
AN 1-1200
813 East 185th St. — 6235 St. Clair Ave.
IV 1-7800 — HE 1-5670

DEPOSITS BY APRIL 15, WILL EARN
INTEREST FROM APRIL 1, 1958

METROPOLITAN OPERA

PUBLIC HALL • APRIL 21 to 27

Apr. 21—Eugene Onegin Apr. 25—Barber of Seville
Apr. 22—Madama Butterfly Mat. 26—Don Giovanni
Apr. 23—Samson et Dalila Eve. 26—Otello
Apr. 24—Aida Mat. 27—Faust

TICKETS \$1, \$3, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8 — NO TAX

NORTHERN OHIO OPERA BOX OFFICE

UNION COMMERCE BANK — EUCLID AT 9TH

TAUTINIAM KONGRESUI RUOŠTI NEW YORKO KOMITETAS

Kongresas ir pramogos vyksta Hotel Statler, Manhattan, N. Y.

Vytautas Abraitis — pirm-ninkas — 97-08 110 Street, Rich-mond Hill 19, N. Y. Telefonas: Virginia 7-2922.

Antanas Senikas — iždininkas — 24 North Road, Great Neck, L. I., N. Y., Telefonas: HUnter 7-5407.

Vytautas Vaitaitis — sekreto-rius — 67 Woodbine St., Brook-lyn 21, N. Y. Telefonas: GLEN-more 5-3607.

Bronius Nemickas — sekreto-rius — 71-67 58th Road, Mas-peth, L. I., N. Y. Telefonas: ILLi-nois 7-5817.

Bronius Bieliukas — narys — 91-22 116th St., Richmond Hill, 18, N. Y. Telefonas: Virginia 9-8312.

Juozas Maurukas — narys — 1150 Glenmore Ave., Brooklyn 8, N. Y. Telef.: APplegate 7-9205.

Emilija Čekienė — narė — 83 Stuyvesant St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: GLENmore 2-6137.

Emilija Noakienė — narė — 103-53 104th Street, Ozone Park, N. Y. Telefonas: Michigan 1-0532.

Danutė Senikienė — narė — 24 North Road, Great Neck, L. I., N. Y. Telefonas: HUnter 7-5407.

Kongreso dalyvių (atstovų ir svečių) registraciją iš anksto vykdo New Yorko Komiteto na-rys p. Juozas Maurukas.

Norintieji Kongreso metu gau-ti nakvynės viešbučiuose per p. Juozą Mauruką rezervuoja sau vietas iki šių metų gegužės 25 d.

Kongresinis banketas įvyksta gegužės 31 d. 7 val. vak. Banke-to biletai jau dabar gaunami pas visus Tautiniam Kongresui New

Eleonor Steber, vadovaujanti so-prono dainininkė Metropolitan opere, įvykstančiose Clevelan-de gastrolėse, dainuos Don Gio-vanni opereje.

ir West 33rd Street. Kambarys vienam asmeniui: nuo \$10.00 iki \$14.00. Kambarys dviem asme-nims: nuo \$15.00 iki \$22.00.

HOTEL YORK — New York City, Manhattan, kampas 7th Ave. ir West 36 St. Kambarys vienam: nuo \$6.30. Kambarys dviem: nuo \$8.40.

YMCA — tik vyrams: New York City, Manhattan, 356 West 34th Street. Kambarys vienam asmeniui: \$2.20. Kambarys dviem: \$3.40.

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

SOUTH SIDE FEDERAL SAVING & LOAN ASSN.

SAVING DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000

CURRENT INTEREST RATE 3½% PER YEAR

2184 Warrensville Center Rd. South of Ceder

AND FOR OTHER OFFICES FOR CITY WIDE SERVICE

Fairmount 1-1543

ISTRAUKA IS ROMANO

DŽENITORIUS

Iš šalies stebint, Janio Klidžėjo kelias latvių literatūroje yra labai vienišas, atsisakoje nuo visokių susibūrimų ir grupių, ir vedas tiesiai į skaitytoją. Į tokį skaitytoją, kuris tebeturi savyje gėrio ir šviesos ilgesį, ir kuriam nėra gražesnio peryvenimo už vaikystę. Nes šitoks yra Janio Klidžėjo herojus visuose jo veikaluose: — gyvenas ilgesiu ir siekia nepasiekiamo, ir prisikėlęs iš kiekvieno suklupimo ir nuklydimo, nes šviesos jame niekas neįstengia užslėpti — ji yra amžina. Tokiam veikėjui priklausio visa autoriaus meilė. Kiti, gyvenę šalia jo, dažnai yra tik fonas išryškintas jį.

Nors Janio Klidžėjo, gimusio 1914 m. pirmieji romanai dar Latvi-joj susilaukė įvertinimo premijomis, jo geriausiasis veikalas yra parašyti tremtyje, iš kurių pamintini: nove-lių rinkinys "Jie ir Jos" ir romanai, "Žmogaus Vaikas" ir "Dženitorius".

— Viktorai, ar tu tikrai negali užmiršti namų senojoje tėvynėje? — klausia Maxwellis, ir jo balsas nuširdus.

— Taip atrodo, — atsakau. Prieina Davis ir, pasižiūrėjęs į mano kaktą, klausia:

— Tenai, kur tu gimei ir augai, kas gi tenai buvo taip neužmirštamo, nuostabaus ir vertingo, kad vis dar galiesi?

Nesuskaitomi vaizdai staiga užtemdė mano akis. Nieko nėra atskiro — viskas išsi-lėja į begalinį peizažą. Tenai buvo mano jau-nas, skambus gyvenimas, kuris tekėjo, lyg upė, gaudė lyg miškas, ir kartais raudėjo lietingomis ir vėjautomis lapkričio dienomis, paskui vis spindėjo, lyg dangus gegužio nak-tį. Ir visuomet žinojau, kad galiu pareiti į namus.

— Tenai... Ak, tenai buvo kalnas, smė-

lynas... kuriame augo geros bulvės. Kokios bulvės!... — sakau ir nežinau, kodėl sakau tai, o ne ką nors kita. — Pakalnėje žydėjo li-nai, mėlynai žydėjo visos laukas, — pridedu, kad atrodytų gražiau.

Aplinkui esantieji susižvalgo, ir tylą su-pa mane. Matau kaip kurių veiduose vos suval-domai trūkčiojant juoką. Tikriausiai esu ką nors gana kvailio pasakęs.

— Viktorai, ar tu nesakei, kad tenai bu-vo kalnas ir bulvės? — dar kartą pasitei-rauja Davis.

— Taip, sakiau, — palinguoju galva ir priduriu: — bulvės buvo puikios.

Tikriausia mano paskutiniųjų žodžių nu-skamba dar kvailiau, nes jie yra tie, kurie sugrąauna ploną užtvarą, laikiusią tylą aplink mane. Spontaniškai ir garsiai praplyšta juo-kas, lyg šūviai iš užtaisyto šautuvo.

Ponia Evergreen prieina ir sako: — Aš visai nežinojau, Viktorai, kad jūs turite tokį gerą sąmojų.

Nežinau, kaip šią akimirką atrodau. Tik-riausia: šypsau si santūriai, nes jų juokas dar džiaugsmingesnis.

— Žinai, Viktorai, tu puikus berniukas. Šitaip pasakyti, kad tau gaila kalno su bul-vėmis, tai tikrai šio to verta! Bulvės buvo nuostabios! Ne, juk tai šedevras! — šiais žodžiais Davis patvirtina mano juokdaryšką talentą.

Tarp įsilinksmintųjų veidų pamatau vie-ną visai tylų. Tai jaunoji moteris, kurios vy-ras tarnauja armijoje. Matau, kad ir jos akys pasikeitusios. Jose nebėra atkaklumo, bet kažkoks švelnus liūdesys. Ji stovi nuolačiai

nuo visų. Kodėl ji nesijuokia?

Pamažu visi apsimsta.

— O vis tik man gaila ano kalno, ant kurio augo tokios nuostabios bulvės, — sa-kau garsiai, kad visi girdėtų, nes manyje pabunda atkaklumas, kurio nenoriu nuslėp-ti. — Iš tikrųjų gaila.

Davis pasižiūri į mane, lyg į beviltišką atvejį.

— Gerai, jeigu tu jau sąmojų nori pa-versti į rimtą reiką, pakalbėkim logiškai. Už savo vieno mėnesio algą tu gali nusipirkti tokį kalną su visomis bulvėmis. Už antro mėnesio — medžiagos dešimčiai metų. Kaip tu apie tai galvoji? Ar tau vis dar gaila, kai pergalvoji, ką tau sakau?

Aš dar nesuspėju pagaltoti, kaip turė-čiau atsakyti Daviui, kad jis suprastų, kodėl man vistiek gaila ir visuomet bus, kai prie mūsų prisiartina jaunoji ponė ir įsimašo į mūsų pokalbį nelauktai ir užsidegusi: — Už mėnesio algą nieko negalima nu-sipirkti, visiškai nieko, ko galiesi.

Tada ji užsidega cigaretę, pasižiūri į Davį, pasižiūri į mane ir grįžta savo vieton. Davis palydi žvilgsniu nueinančią ir nesako nė žodžio. Tai ne jo stilui — prieštarauti moterims.

— Ponios ir ponai, — šaukia šeiminin-kė, — kol mes čia kariaujame dėl Viktoro bulvių, mūsų kokteiliai nyksta. Pakelkim! Hai!

Paskui ji prieina prie mūsų. Mes sėdim su Daviu tylėdami.

— Gal ponė Marija teisi sakydama, kad už pinigų negalima nusipirkti to, ko ilgiesi, tačiau kiekvieno atveju tai negali būti kal-nas ir bulvės. Papasakokit, Viktorai, ką jūs veikėte, kai gyvenote tenai, prie to savo kal-no?

Aš galėčiau jiems pasakoti visą šį va-

karą, visą naktį, sekančią dieną ir naktį, ir man vis dar užtektų apie ką. Tačiau aš ne-benoriu kalbėti. Ką veikiau? Ganiau karves. Paupyje, už kalno, buvo klojimas. Nuo jo čiukuro matėsi dalelė pasaulio. O, kaip tada ilgėjau pamatyti jį!

— Ką veikiau? Karves ganiau, dainavau, kartais ganiau. Taip panašiai.

— Jūs ganėt karves? — pakartoja po-nia Evergreen, — tai jūs buvote kaubojus, ar ne?

— Lyg ir taip, maždaug. Tik vietoj gink-lo šaudžiau botagu.

— Brangieji! — atsisukusi į visus, šaukia ponė Evergreen. — Viktoras buvo kau-bojum ir net dainavo.

— Bet juk tada vyras, kaip reikiant! Kodėl anksčiau to nesakei? — Davis ploja man per petį.

Sally ir ponė Evergreen kalba abi iš karto:

— Dabar tu būtinai turi padainuoti sa-vo gimtinės kaubojų dainą. Ne, ne, be jokių galvojimų ir atsisakinėjimų — tu turi pa-dainuoti. Tos dainos turėtų būti neatsispi-riamai įdomios.

Ir kitos ponios susirenka aplink mane.

— Mes dar niekad negirdėjom Europos kaubojų dainų. Būtų tikrai labai malonu.

Jaučiu, kad staiga iš juokingo kalno su bulvėm savininko galiu pavirsti į didvyrį — Europos kaubojų širdžių ir sapnų pertiekėją. — Viktorai, mes laukiame, — primena Sally.

Kambarėje ir aplink mane laukimo tylą. Šitie žmonės tikrai laukia kažkokio skambančio stebuklo iš europinio kaubojaus burnos. Ir tas kaubojus šį vakarą esu aš. Ma-no žingeidumas visuomet buvo didesnis už baimę. Taip ir šį kartą jis mane nugalėjo. Kas gi iš mano dainavimo galėtų išeiti? Jei-

gu jie jau kartą juokėsi, tegul dar pasijuokia.

Staiga matau savo senelį. Jis eina per beržyną. Vakaras mėlynas virš beržyno ir kalno, ir mano senelis dainuoja. Pajina, ku-rią dainuodavo jaunimas, kai buvau mažas ir tegalėjau jiems pavydėti. Vėliau ją pats dainavau kai jau žinojau, kaip gali sopėti pirmoji meilė.

— Gerai, — sakau ir atsikeliu, patam-pau švarką, susitvarkau apikaklę ir kakla-raišti, nes mačiau, kad visi rimti daininin-kai taip daro. — Aš padainuosiu dainą, ku-rios taip dažnai klausėsi kalnas su bulvėmis, pakalnės linai ir aš pats. Dainą — apie ber-žą, kainą ir mergaitę. Tik atsiminkit, dai-nuosiu latviškai.

Jaučiu, kaip mano balsas protarpiais vir-ša ir užkirsta.

Žalią šviesą supdamas lapuos, Augo beržas prie kalno. Vienui vienas. Iš pavasario į pavasarį Augo beržas prie savo kalno. Ant kalno bernelis dainavo, Apie linus ir mergaitę mylimą. Vienui vienas. Visą naktį klausėsi beržas, Apie linus ir mergaitę mylimą. Svetumon iškeliauo bernelis, Beržas laukė, ilgėjos dainos, Apie linus ir mergaitę mylimą, Beržas laukė, ilgėjos dainos.

Kai baigiu, matau, kad niekas nesiruo-šia juoktis. Jaučiu, kad ir mano balsas nebė-ra užkims, bet laisvesnis ir skaidresnis, pa-sivaikščiojus po gimtąjį kalną. Peržvelgiu aplinkui sėdintčius, ir matau jų akyse tokį šiltą draugiškumą.

Iš latvių kalbos vertė: Z. K.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

Kaip rašo Marius Katiliškis

Sveikindami Santaros Garbės Filiterį Marių Katiliškį, laimėjusį autoritetinę Lietuvos Enciklopedijos literatūrinę premiją, už klausimą, kaip jis rašas —

Apie knygų rašymo techniką yra kalbėję „Draugo“ literatūriniai konkursų laureatai, išskilmingose tūkstantinių įteikimo apeigose. Pagal šimtetį, tereikia kasdien parašyti po puslapį ir metų gale jau 365 puslapiai. Jam laikas — jokia problema. Teigiamai į šį klausimą buvo atsakę ir pirmą kartą laureatas — veteranas, savo laiką paskirstydamas geležine tvarka: — 8 val. darbo fabrike arba įstaigoje, 8 — poilsio ir 8 — knygoms rašyti.

Tiedu šviesus ir neeilinius pavyzdžius su laiku yra pavyzdinčiai susidoroję, betgi, pabrėždami išskirtiną laiko svarbą knygų rašymo darbuotojė. Taigi, laikas! Jeigu jo būtų pakankamai, daug gražių dalykų galėtumei atlikti. Net pailsėtumei, drybsodamas su meškere paežery, arba su šautuvu nubrisdamas prie jūros, kai jos užsidega rudeniui, tokiu nuostabių, lyg jis būtų paskutinis mūsų žemėje.

Aš galvoju apie laiką, kaip apie ištisinę ir nenugalimą sunkenybę, kaip apie praeitį, kurio nesugebu atspirti, nerandu kelių kaip aplenkti ir neišmanau kaip užkarti jį atsibodėjusiems geradariams, teturėdamas vienintelę galimybę jį perleisti paveldėjimo keliu savo vaikams.

Tik trečdalis paros teprivaloma tavo egzistencijai išlaikyti. Tas tarpas ir apmokamas ir tiksliai apskaičiuojamas minutėmis. O visa kita pranyksta skubėjime. Kodėl mes turime skubėti ir niekur nespėti — aš nesuprantu. To nesuprantu ir mano kaimynas, keturis mėnesius praveręs kelionėje į savo paskyrimo vietą ir sugebėjęs dešimtį metų išdirbti nevalioje.

Juo geresni keliai ir juo didesnė trauka išvyti savo mašiną, tuo dažniau mes nepataikome į tikslą. Tačiau laikas juda ir tolimoje šiaurėje, kur pėsčio žingsnis prilygsta mūsų Pontiac suoliui. Tik vargiai rašomosios mašinėlės ir įkalbamosios juostos bus davusios vertesnių ir gausesnių veiklų, negu tuomet, kai jie buvo rašomi pačia primityviausia priemone — žasie plunksna.

Štai kas! Tereikia sugebėti išsinerti iš pražūtingų laiko pinklių ir visa kita yra niekai.

Kai kurie rašytojai, savo patiesinimui, rašymą lygina su vilko kaukimu, kiti — dažniausiai poetai, su paukščio giedojimu, arba vaiduoklišku vėjo dejavimu pakraigėje rudens naktų gūdumoje. Tai vis apsirėšimai su Dievo duota paskirtimi savaip skardantis. Išėitų, jogei ir rašytojas Dievo prisakytas taip daro. Betgi kiti neranda nieko dieviško ir nieko dangiško, o priešingai, didžiai žemišku ir žmogišku laiko knygų rašymą, tardami

esant tai paprasčiausia niekadarystę, kilusią iš pomėgio ir virtusią įpratimu. Kaip gėrimas, sakysime, kurs pradžioje toks masinantis ir nepavojingas, iki pasidaro neatsikratoma nelaimė. Teikias malonumo ir kančios, nešas nuostolius vienam ir pajamas kitam. Kaip valkatavimas, kaip labdarybė. Be to, kaip geriausias būdas pasiplepėti, su didžiausiomis galimybėmis savo tauškalus paskleisti itin plačiai.

Vieni rašo žiauriai susikaupę ir užsitvėrę nuo viso pasaulio, lyg nuo to, ką jis parašys, „priklaušys to pasaulio likimas. Kitas susisupa kojas antklode ir prisikata prie stalo, kai kitam tokia nelaisvė kelia siaubą, ir toks rašo vaikščioldamas ir dainuodamas. Vieni parugę, kiti rūtų darželyje, įsiklausę į vėjus, išsižiūrę į žvaigždes ir debesis. Tačiau, kai kalbama apie smagumus ir pasitenkinimą, kylantį iš to, nelengva patikėti, juoba, kad pramogoms visada susiras šimtas geresnių užsiėmimų.

Medis toluomoje, lygumos pakraštį, niekad nebus tas pats medis, koku jį regėsime iš arti. Ir žmogus pasivaidena vis kitaip iš kitokio nuotolio. Skirtumai tarp jų iš arti ir iš toli tokie nežymūs, nežiūrint vieno vargano pranašumo — pajudėti. Visą lemia taškas ir žvilgsnis iš jo. Europietis kiniečių būryje temais plokščių ir gelsvų veidų masę, tad nieko nuostabaus, jei grupę, kad ir skirtingiausių medžių jam sudarys tik mišką. Šiuo atveju aš norėčiau būti girininku ir kiekvieną medį jo vardu pavaldinti ir aptarti jo savybes.

Be daugelio man miglose skęstančių reiškinių, kas kart vis labiau nesuprantamu tampa mūsų siškosios buities aptarimas. Šioje vietoje neišaiškinamu lėmimu bus paliestas kaimas. Kritikai ir kitokiam literatūros žiniuoniui užtenka išgirsti, jog minimas kaimas ir reikals aiškus. Tai butis! O butis nepriklauso nė menui, nė literatūrai. Nors paties Dievulio leista didesnei daliai žmonių gimti, nugyventi ir numirti kaime, su visomis, visiems, net geriems miestiečiams privalomomis ydomis ir dorybėmis. Kas surišta su kaimu, jau savaime įtraukiama į buities rūmus. Gydytojas, atvežamas prie kaimiečio lovos, kunigas, skubas su dvasine paguoda, mokytojas, mokas vaikus visiems — kaimiečiams ir miestiečiams vienodai paskaitomo rašto, jau be jokios abejonės gula prastų buitininkų sarašan. Darbininkas, besimarkstas miesto kanalizacijos purvynuose — rimta ir svarbi socialinė figūra, bet tereikia tam pačiam, su tuo pačiu kastuvu pasidaruoti laukų grioviuose — jis jau nevykęs buitinis gaivalas. Pienas, pamelžtas kaimiečio tvarte, atsiduoda nevertu buitiniu praktiku, gi tas patsai pienas, geriamas miestiečio valgomajame pusryčiams, jau teįvei-

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS
REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

65 CONVENIENT BANKING OFFICES
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

kiamas gilios intelektualinės plunksnos. Nieko nereikia, kad toksai pieno gėrėjas ir apie jį gudriai nukalbas tik vakar su to pieno bidonais atkeliavo į didelį miestą, Kauną arba Šiaulius. Tai „buitis“? Nes ispanų peonas, ką jis nedirbtų ir kur, palieka, tuo pačiu juodadarbiu, lygiai kaip Amerikos negras, pabėgęs iš Alabamos medvilnės plantacijų ir atvykęs Čikagon, ir per savaitę sugebėjęs šešias baltaveides išprievartauti.

Tai kaulystė ir apsilėdimas nesuivokti, kad apie beržą, augantį miesto parke, ir apie beržą, vargantį kaimiečio sodo pakraštį, privaloma skirtingai manyti.

Marius Katiliškis

- Studentų Sąjungos Rochesterio skyriaus valdybos išrinkta **Liucija Makauskaitė**.
- Jurgis Jaks-Tyris prisiuntė straipsnį **Lietuviškajam Liberalizmui**.
- Aloyzas Petrikas perrinktas sekančiam kadencijai Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdybon.
- Lietuvos Skautų Brolijos 1-ojo JAV rajono skautų skyrius leidžia labai naudingą informacinį biuletinį jaunesniems skautų vadovams. Šiuo metu išleistas numeris antras. Redaktoriaus padėjėju yra **Kazimieras Norkeiliūnas**.
- Liudas Šmulskštys, Santaros Chicago skyriaus pirmininkas, išrinktas į kan. Juozo Tumo Vaižganto minėjimui rengti komitetą.
- Su šių metų pirmuoju numeriu į „Santarvės“ žurnalo redakcinį kolektyvą meniniam skyriui

redaguoti įsijungė **Rita Žukaitė**. Straipsnyje „Ar reikalinga lietuviškoji Mona Liza?“ ji nagrinėja tautiškumo menė įvairiais laikais savoką ir išveda: „Tai tarsi kažkokia neišvengiama ir ne- užtušiojama jėga, kuri prasiiveržia be didesnių sąmoningų pastangų visuose žmogaus darbuose. Tai nėra tik išorinis ar simbolinis išsakymas kas esi, tai yra — buvimas kas esi“.

Meniniame skyriuje dar rašoma apie „ekspresionistų tvaną“. Akademiame skyriuje **Vytautas Kavolis** rašo apie „Tradiciją ir kūrybą bendruomenės gyvenime“, teigdamas: „Nei sveikas konservatizmas nėra aklas tradicija modifikuojančios kūrybos vertė, nei subrendęs liberalizmas nėra neįjautrus paveldėtojų rėmų, kurių viduje jis gyvendi- na savašias vizijas, užuovėjiškai naudai“. **Vanda Gegevičiūtė** rašo apie „Mamizmą ir jo išvadas“, įvesdama lietuvių mokslinę literatūrą, kuri iki šiol buvo prefreudiška, psichoanalitinį žvilgį „gyvosios lietuviybės“ idėją plačiai pačioje „Santarvėje“ nagrinėja dar žurnalistas Bronys Raila, prieidamas tarp kitko tokios išvados: „Nejaugi užpakalio ilgas šlapinimas kaimo kūdroje yra geriausia galimybė ir garantija, kad tuo būdu išaugs tauriausias ir stipriausias „tipiškas“ lietuvis?“ (Čia Bronys Raila atsako viename „Vienybės“ rašytojui, užsiuolusiam santariečius kimuose.

tokiu motyvu: „Visa mūsų bėda, kad jaunieji, kaimo kūdroje užpakalio dar nesusilapinę, jau plaukia į „plačiuosius vandenius“).

• Santaros biuletenio „Žvilgsniai“ trečias numeris išėjo iš spaudos. Turinyje nepaprastai gyvas ir ekspresyvus reportažas iš studentų atostogų Schwarzwaldo kalnuose Vokietijoje, duodama šviesos Sambūrio ideologinių gairių ir veiklos apžvalga, Vytautas Kavolis debatuoja su Danute Sakalauskaite tautiškumo menė, įdėtas žiemos stovyklų aprašymas ir kiek kronikos. Biuletenis iliustruotas originaliais piešiniais. Redakcinį kolektyvą sudaro **Danutė Sakalauskaitė, Nijolė Šimonytė, Eglė Zakrauskaitė ir Ramotys Vaitys**.

• Bostone kovo 29-30 d.d. santariečiai Tautininkų Namuose rengia dail. **K. Žoromskio religinės dailės darbų parodą**, į kurią visuomenė kviečiama atsilankyti. Bostono skyrius jau yra plačiai pagarsėjęs savo sugebėjimu tikrai atidžiai surengti meno parodas.

• Istorikas **Vincas Trumpa** antrąją Gyvosios Lietuviybės Mėnesio popietėje Chicagoje skaitė gyvą bei išsukantį paskaitą apie kartų santykius. Paskaita rado platų atgarsį klausytojų tarpe ir vyko gausios diskusijos. Numatoma paskaitą duoti spaudon.

• Studentų Sąjungos rinkiminė komisija Bostone įeina **Birutė Danerytė ir Alfredas Jaknūnas**. Visi studijuoja santariečiai raginami registruotis Sąjungos skyriuose rinkimams iki kovo mėn. 30 d.

• Philadelphiaje ruošiamo „Lituanus“ paremti baliaus rengimo komisijos nariu yra **Putinas Mašalaitis**. Balius įvyks balandžio 26 d. gražioje Coronet Ballroom salėje.

• **Julius Slavėnas** skaitė paskaitas Urbanos Santaros ir Studentų Sąjungos skyrių susirinkimui, užsiuolusiam santariečius kimuose.

GERESNI NAMŲ STATYTOJA. VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF

Sildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Gaivina kiekvieną kartą

Gerkit ir džiaukitės ugnim verdamu Stroh's

Jums patiks lengvesnis, daugiau gaivinant Stroh's alaus skonis, nesvarbu, ar valgot kitur ar namie. Jūs patirsite tokį skonį tik iš Stroh's, nes Stroh's yra vienintelis Amerikos ugnim verdamas alus... ugnim verdamas prie 2000 laipsnių. Paprašykite Stroh's buteliuose, dėžutėse ar bare... alus parduodamas, kur yra geras patarnavimas.

THE STROH BREWERY CO., DETROIT 26, MICHIGAN

Jums patiks **Stroh's** yra šviesesnis!

Dabar už vietinės kainas!

Peenemiundės baltieji pirštai

NORF PAGROBTI V-1 ŠEFA

Visais įmanomais būdais britų slaptoji žvalgyba stengiasi tą klausimą išaiškinti. Kiekvienas, kad ir mažiausias nurodymas, gali būti milijonų vertas. Šnipai neriaisi iš kailio ir suka galvas.

Pulkininkas Wachtel ir jo štabas dabar dar stropiau saugomi. Jei pulkininkas nori su kuro kijo štabo vyrais pasitarti, jis negali juos tiesioginiai iš Reicho ar Paryžiaus pas save pasikviesti. Jo lankytojai ir jis pats pirmiau vežiojami skersai bei išilgai po kraštą, kol, pagaliau, Wachtel juos sutinka jam pačiam iš anksto nežinomoje vietovėje.

Vienas mirties sprendimas

Laikui bėgant nervų įtempimas beveik pasidaro nebepakečiama našta. Pulkininkas Wachtel negali savarankiškai nė žingsnio žengti. Viskas kitų iš anksto apskaičiuojama, numatoma. Jis tai jaučia netiesioginiai, bet nuolat.

Kartą, pasitarimų pertraukos metu, jis sėdi karininkų ramovėje, Paryžiuje. Priėina vienas karininkas, sveikinasi ir sako, kad jis poną pulkininką Wolf prieš kurį laiką ten ir ten matęs, ir džiaugiasi šiandien čia vėl sutikęs. Jis tuom yra taip tikras, kad nepastebi, jog Wachtelio antpečiuose trūksta vienos žvaibžudutės. Šiandien Wachtel yra ne Wolf, bet Wagner.

— Pulkininkas-leitenantas Wagner!

Karininkas nustemba, žiūri į barzdą, galvoja, jog čia koks nors nesupratimas iš pulkininko Wolf pusės.

— Bet, pone pulkininke Wolf... — šalia besistebinčio stailga atsiranda slaptosios žvalgybos karininkas ir nedviprasmiškai duoda suprasti, kad prieš juos yra pulkininkas-leitenantas Wagner.

— Prašau daugiau nieko neklausti!

— Visą laikytį didžiausioje paslaptėje! — tai yra svarbiausias įsakymas paskutiniaisiais mėnesiais visiems, turintiems bet kokius reikalus su V-1. Panašiai jau buvo Peenemiundeje. Čia, Prancūzijoje, yra dar griežčiau. Nė vieno neapgalvoto žodžio. Jokių piešinių, jokių, net paprasčiausių, užrašų.

Tą žino ir leitenantas Busse. Jis gyvena privačiame bute. Kaimo mokytoja šeima jam draugiška. Jaunas vokiečių karininkas, vienintelis stovybos direktoriaus Leipzige sūnus, yra ramus kambario nuomininkas. Jis niekad nekalba apie savo tarnybą.

Vieną dieną grįžta jis iš atostogų. Jau sodyloje linksmai moja šeimininkams. Bet jo laukia svečiai. Uniformuoti svečiai: slaptosios karinės žvalgybos policija.

— Leitenante Busse, jūs esate suimtas!

Po kelių dienų ypatingasis teismas paskiria jaunajam leitenantui mirties bausmę.

Kas įvyko? Per eilinę kontrolę, pora valandų prieš Busse grįžimą, karinė žvalgyba jo kambarį rado mažą raštelį su V-1 dalies piešiniu. Karininkas jo pagalba norėjo geriau įsidėmėti komplikuoatą „paukščio“ mechanizmą. Jis pamiršo tą raštelį su naikinti. Tik didelių rūpesčių pulkininkui Wachtel pavyko, kad malonės prašymų mirties sprendimo būtų pakeistas kalėjimu iki gyvos galvos.

1944 m. birželio 6-toji

Giedri naktis gaubia žemę, kai duodamas slaptažodis, kurio su baimė jau mėnesiais laukia kariai Prancūzijoje: „Dr. Gustav West“, reiškiantį „Pavojų iš vakarų“ — invaziją. Mažoje pilaitėje Auteuille už užtemdytų langų dar dega šviesos. Šampano stiklai skamba. Tai pulkininko Wachtel gimtadienis. 1944 metų birželio mėn. 6 d. naktis.

Stiklų skambesys greitai nutyla ir juos pakeičia karo lauko telefonai. Telefonas skamba ir kovos būstinėje „Kaktus“.

Leitenantas B. paima ragelį.

— Čia kovos komendanto būstinė „Kaktus“.

— Čia kalba Schultze-Modrow — pasigirsta iš ragelio. Majoras Schultze-Modrow yra 13-tos artimosios žvalgybos lėktuvų grupės komendantas.

— Alijantai išsikėlė Boulogne-Cherbourg srityje. Pagrindinės jėgos ties Caen. Parašutinininkai masiniai nuleidžiami ties St. Mere Eglise. Auštant dviem ME 109 mašinom skriškite žvalgybon... Ketvirta valanda ryto. Leitenantas B. ir puskarininkas Mauer, iš Vienos, sėdi lėktuvų kabinose. Skystas rūkas dar guli virš Laval aerodromo. Kabinos uždaromos. Užvedami motorai. Paties Messerschmitt'o pasiūstas inžinierius dar kartą tikrina methanol kuro padavimo įrengimus. Šio skysčio pagalba ME 109 pasiekia 650 kilometrų į valandą. Mašinos pajuda ir greitai pakyla. Tai pirmasis vokiečių žvalgybinis skridimas prieš pusę, virš invazijos fronto!

Kairėje lieka Laval bažnyčios bokštas. Prieš kelias dienas jį atsimušė vyr. leitenantas Grosser. Lėktuvas sudegė, lakūnas žuvo.

Abu geltonomis nosimis lėktuvai skrenda visai pažeme, „šokinėdami“ per kiekvieną kalnelį, kiekvieną iškilimą. Čia šimtais kartų išbandyta, įprasta. Aplinkui ramu. tartum nebūtų jokio karo, jokios invazijos. Ramu iki Caen, bet toliau prasideda pragaras.

Kodėl alijantai kėlės Normandijoje?

Ilgą laiką vokiečių karo vadovybė suko sau galvas, kodėl alijantai kėlėsi Normandijoje, o ne kur kitur? Tik daug vėliau, kai karo istorija atidengė kai kurias priešų špionažo paslaptis, rastas atsakymas.

Prancūzų dažytojui Rene Duchez 1942 m. gegužės 8 d. pateko į rankas pilnas „Atlanto pylimo“ sustiprinimų planas. Jis rado jį organizacijos Todt Caen biure, kurį tuo metu remontavo. Planas pateko Anglijon. Nuo to laiko priešas žinojo kiekvieną bunkerį, kiekvieną artilerijos poziciją, kiekvieną minų lauką.

Slaptažodis „Rumpelkammer“ pradeda veikti

Virš Caen stovi parako ir žemės stulpai. Visa sritis apšaudoma iš sunkiosios karo laivų artilerijos.

Plačiu lanku švilpia abu ME 109 virš pakrantės. Invazijos laivyno siluetai vaiduokliška išsiskiria ryto migloje. Ugnies kamuoliai sprogsta kairėje, dešinėje ir po jais. Žaliose pievose guli nusileidusio priešų parašutinių. Virš jų skenda „Thunderbolts“ ir dviliečiai „Lightnings“. Vokiečių lėktuvai laukiami iš viršaus, o ne kaip du, virš medžių viršūnių skubantieji taškai.

Abiejų lakūnų žvalgybos daviniai, apie priešų prietilčio ties

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

S. W. SELKER REALTY CO.

1779 South Taylor Road

FA 1-3931

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

G. & E. DRY CLEANING

WHERE YOU GET THE FINEST CLEANING
12917 UNION AVE. Call WA 1-7934

Greetings and Best Wishes To Our Friends & Patrons

LAKELAND BODY & PAINT SHOP

COMPLETE BODY AND FENDER WORK. TOWING SERVICE

1310 East 260th St.

RE. 1-9006

CLEVELANDE

CLEVELANDO ir Detroito skautų varžybos

Praeitą savaitgalį pas Clevelando skautus viešėjo 27 Detroito Baltijos tunto skautai, skautai vyčiai ir jūrų skautai. Draugė su skautais buvo atvykęs Baltijos tunto tūtininkas pskn. inž. Alg. Manvydas, LSB rajono vadeiva ps. A. Banionis ir kiti vadovai.

Svečiai atvyko šeštadienį ir nuo 3 iki 8 val. St. Clair Recreation Center sporto salėje vyko draugiškos žaidynės. Visiems svečiams ir mūsų skautams išsiriškus salėje, tūtininkas v. sk. Pr. Karalius pasveikino atvykusius svečius ir atidarė žaidynes. Žaidynių pagrindas buvo krepšinis. Žaidynes stebėjo gražus būrys mūsų skautų-čių, vadovų ir šiaip svečių.

Pirmieji krepšinį žaidė Detroito Baltijos tuntas ir Clevelando Pilėnų tuntas. Žaidynes laimėjo Clevelando Pilėnų tuntas santykiu 48:46. Daugiausia krepšinį įmetė Pilėnų tunto sk. v. M. Leknickas — 17 ir Baltijos tunto sk. v. Vikt. Petrauskas — 15.

Toliau žaidė Clevelando Vytauto Didžiojo skautų draugovė ir Detroito L. K. Mindaugo skautų draugovė. Jų komandos buvo sudarytos iš skautų 13-18 metų amžiaus. Žaidynes vyko lygiomis ar maždaug taškų persvara ir baigėsi L. K. Mindaugo draugovės laimėjimu 35:31. Daugiausia krepšinį įmetė Mindaugo dr-vės m. sk. V. Venclauskas — 11.

Paskutinieji žaidė jūrų skautai. Pradžioje žaidynes vyko lygiomis, tik vėliau detroitiečiai pradėjo spausiti ir jos baigėsi Detroito šarūno laivo naudai 33:25 prieš Clevelando kap. Step. Dariaus laivą. Daugiausia taškų laimėjo šarūno laivui j. sk. A. Juska — 18 ir St. Dariaus laivui j. sk. K. Karalius — 10.

Greta krepšinio žaidynių vyko stalo teniso žaidynės. Pirmieji žaidė mindauginiai prieš vy-3 d. j. j rengiasi atvykti korporautėnus. Žaidynes laimėjo Detroito Mindaugo draugovė 3:0 kitur.

Caen pirmąsias linijas, skūčiai perduodami LXV armijos korpusi. Siam korpusi pavesta bendra vadovybė V-1, V-2 ir tolimosios artilerijos panaudojimui.

Tuo metu, kai viską naikinti alijantų ugnis, tartum dūmų ir degusių kupolas, dengia invazijos sritį, skamba Maison La Fite telefonas, sujungtas tiesioginiu laidu su aukščiausia vokiečių karo vadovybe. Istoringis momentas. Duodamas slaptažodis "Rumpelkammer".

Pagal minutės tikslumu išdėbtą planą, pulkininkas Wachtel ruošiasi Londono bombardavimui. Viskas numatyta, apskaičiuota. Baterijų igulos persikelia iš laikinųjų postovių į kovos pozicijas. Iš Peenemündės į šaudymo sritį lėktuvais atgabunami inžinieriai. Kariai montuoja daug tonų sveriančias rampas. Tačiau "paukščiai" iki valandos X dar lieka paslėpti.

Iš tiekimo srities gausėja aliumuojantieji pranešimai: sprogdinami bėgiai, plentai nuolat apšaudomi amerikiečių lėktuvų, geležinkelio stotys griūva bombų ugnyje. Baterijų igulos turi daug nuostolių. Priešais irgi nesnaudžia.

Saleux kovos komendantūra, būsimoji pulkininko Wachtel būstinė, baigiama įrengti paskutinėje minutėje. Į pietvakarius nuo Amiens, į kalnėse, 24 metrų gilumoje, vokiečiai įrengė nervų centrą kovai prieš Londoną. Viršuje kabo vien maskuojamieji tinklai. Po žeme dirba smegenys. Čia viskas sutelkta naujam uždaviniui.

Pulkininko Wachtel naujoje būstinėje visą sieną užima stipriai apšviestas Londono planas. Viduryje guli Tower Bridge centras. Bet Londonas dar gali ramiai miegoti, nes "Rumpelkammer" planas, tiksliai apskaičiuotas, užtruks dešimt dienų. Po to pradės skristi "paukščiai".

Vadovybės bunkeryje lyg skruzdėlyne. Čia dirba įvairūs štabai. Štabas IA. Profesoriaus, majoro Sommerfeld apskaičiavimų grupė. Tiekimo karininkas, kapitonas Schwennsen pergyvena sunkiausias valandas. Kapitonas Dahms dar kartą tikrina ir taiso šaudymo planus. Nickas neturi laiko miegui. Rudi Cebulka paduoda pulkininkui jau septintą kavos puoduką. V-1 šefas norėtų turėti šimtą smegenų. Jo visi bendradarbiai dirba pasišventę. Jie supranta šią valandų reikšmę ir svarbą.

Čia pora nuotrupų, kurias pulkininkas pasižymėjo savo dienoraštyje.

7. 6. 44. Slėnyje prie Richy Conde krenta bombos. Tai netoli mūsų bunkerio. Ar priešas žino kur mes sėdime?

8. 6. 44. Generolas von Gueldenfeldt, inspektorius V-1 reikalams, atvyksta pasitarimams su broliais grafais Saurema — inžinieriais iš Zempin. Jie vietoje įsitikina tiekimo sunkumais.

9. 6. 44. 4-ta valanda ryto. Pulkininko-leitenanto Dietrich pozicijos sunaikintos. Turiu jas apžiūrėti.

10. 6. 44. Esu nuolat pakeliui. Šiandien pozicijose prie St. Omer. LXV armijos korpas nervuojasi.

11. 6. 44. Baigiamieji pasitarimai Maiso la Fite. Įvyksta ko niekas nelaukė. Korpas įsako: "X" valandą vykdyti rytą.

12. 6. 44. Aš abejoju, kad viskas sklandžiai pasiseks. Man dar būtinai reikia dviejų dienų...

prieš Clevelando Vytauto Didžiojo draugovę. Gi stalo teniso žaidynės tarp Baltijos tunto ir Pilėnų tunto baigėsi 1:2 Pilėnų tunto naudai.

Žaidynės buvo baigtos sužaidus tinklinį Baltijos ir Pilėnų skautų tuntas. Jas laimėjo Clevelando Pilėnų skautų tuntas 2:1 prieš Detroito Baltijos tuntas.

Vakare Detroito ir Clevelando skautų vadovai susirinkę pas v. sk. V. Kizlaitį per 3 val. tarėsi ateities veiklos, vadų lavinimo ir tautinės stovyklos klausimais.

Sekmadienį įvyko skautų, skautiškų tėvų ir vadovų susirinkimas. Sktn. G. Juškenas pakvietė sportinių žaidynių organizatorių v. sk. V. Kizlaitį įteikti žaidynių laimėtojams dovanas. V. sk. V. Kizlaitis pristatė susirinkusiai publikai Detroito skautus ir vadovus ir, perskaitęs žaidynių rezultatus, įteikė savo asmeniškas dovanas žaidynių laimėtojams.

Ps. A. Banionis supažindino su tarptautine LSB padėtimi ir tautine mūsų skautų veikla. V. sk. Pr. Karalius pranešė apie pasirengimus lietuvių skautų-čių jubiliejinei stovyklai.

Po to visi Detroito skautai ir vadovai susirinko v. sk. V. Kizlaitio bute, pasivažiavo pietumis ir išvyko į namus.

Is Clevelando Neo Lithuanų veiklos

Clevelande aktyviai veikia suorganizuojamas gražus Neo Lithuanijos korporacijos juniorų būrys. Kas antra savaitė vyksta suigos, kuriose skaitomos vyresniųjų paskaitos ir pačių juniorų paruošti referatai, diskutuojami lietuviams rūpimi klausimai.

Paskutinėje sueigoj, įvykusioj kovo 22 d., J. Ciuberkis kalbėjo apie Neo Lithuanijos spaudą laisvoje Lietuvoje, g. K. Gaidžiūnas referatą — Ar dabartinė lietuvių spauda patenkina jaunimo reikalavimus?

Visi juniorai labai aktyviai rengiasi Neo Lithuanijos pobūviui, kuris įvyks gegužės mėn. 3 d. j. j rengiasi atvykti korporautėnus. Žaidynes laimėjo Detroito Mindaugo draugovė 3:0 kitur.

Mokyklų parodoje atžymėtos lietuviškos

Kovo 30 d. John Carroll U-te buvo Clevelando dioclezijos aukštesniųjų mokyklų 7-ji metinė mokslo dienos paroda. Notre Dame aukštesniąją mokyklą lankė lietuviškos buvo atžymėtos už jų pačių paruoštus eksponatus.

Biologijos grupėje aukso medalius su aukščiausio įvertinimo pažymėjimais gavo 10 kl. mokinės — Meilutė Juškenaitė ir Kristina Stankaitė. Toje pat grupėje aukšto įvertinimo pažymėjimą gavo 10 kl. mokinė Eleonora Šemberkaitė.

Chemijos grupėje aukso medalius ir aukščiausio įvertinimo pažymėjimus gavo 12 kl. mokinės — Aldona Balčiūnaitė ir Audronė Alkaitytė ir 11 kl. mokinė — Jūra Gailiūšytė.

Teisininkų Draugija

Lietuvių Teisininkų Dr-ja Clevelande kovo 30 d. J. Krygerio bute turėjo savo metinį susirinkimą. Buvo padaryta praeitų metų veiklos apyskaita ir apžvalga, išskirti nauji darbu sumanymai, išrinkta šiems metams valdyba, kurią sudaro: Juozas Krygeris — pirmininkas, 1241 E. 87. Tel. GA 1-2796, Feliksas Mackus — sekretorius, 1443 E. 63. Tel. EX 1-7569, Stasys Lazdinis — išdėtininkas, 1192 E. 87 St. Tel. CE 1-8714.

ISIRINKITE A. S. TREČIOKĄ SLA VICEPREZIDENTU

Kad būtų sutaupta daugiau pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atliekami gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia, ir kad SLA narių reikalai būtų tinkamai apsaugojami, būtinai reikia balsuoti už Albina S. Trečioką, dabartinį SLA Kontrolės Komisijos narį, j. SLA Centro Viceprezidento vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA naudai daugiau kaip 30 metų. SLA seimuose jis buvo renkams į Finansų, Apšvietos ir Kontrolės komisijas, kur jis nuolat dalyvauja. Jis pareigas apie 15 metų. Jis taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-jo apskr. valdybose daugiau kaip 30 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New Yorko valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi Centro Viceprezidento vietą.

SLA Pažangos Komitetas

Tik Dirvą skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lietuviai.

Alumnai pas Kamantus

Praeitą penktadienį Clevelando alumnai buvo susirinkę pas Aldoną ir Vytautą Kamantus. Buvo išklaudyta inž. Jono Puškoriaus paskaita apie elektros inžinerijos raidą ir pasirta Lituanus rėmimo klausimu.

Po oficialios dalies susirinkusieji pasigrožėjo šeimininko parodytais filmais iš lietuvių visuomeninio gyvenimo.

GREETING & BEST WISHES "If It's Good for Your Garden".

WE HAVE IT!

- GRASS SEEDS
- VEGETABLE SEEDS
- FLOWER SEEDS
- INSECTICIDES
- FERTILIZERS
- LIME — PEAT MOSS
- POWER MOWERS
- CULTIVATORS
- WILD BIRD SEED

We Give Eagle Stamps

SOUTH EUCLID GARDEN SUPPLY CO.

COMPLETE GARDEN SUPPLIES

4318 MAYFIELD RD.

EV 1-1866

BEST WISHES To Our Friends and Patrons

SON CLEANERS & DYERS

Cleveland's Finest Cleaners

15617 Waterloo Road

IV 1-5252

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymus ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą.

J. ir E. Ignatavičiai

677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius: apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas priimanomomis kainomis.

753 E. 118 St. Cleveland 8, Ohio

Telef.: LI 1-5466

PRANESAMA... NATIONWIDE'S

naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 metų dienų) NE KIEK NEPADIDEJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkit:

PAULINA MOZURAITIS, Agentas SK 1-2183

D E M E S I O ! GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.

900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO

TEL. TOWER 1-1461

Siunčia į Lietuvą ir į Rusiją — drabužiams medžiagą, odas, avalynę, maistą ir kita.

GREITAS IŠSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

Siuntinių persiuntimo išlaidos, įskaitant ir muitą, apmokamos čia pas mus, vietoje.

Žmonės, gyvenant už Clevelando ribų, gali siųsti mums savo siuntinius daiktus paštu, pridėję daiktų sąrašą ir adresą, kam siuntinys turi būti pasiųstas. O mes, paruošę siuntinį, išsiunčiame jį adresuotai.

Pastaba: Idant negaišti miesto krautuvėse renkantis ir perkant tekstilės medžiagas ar odas siuntiniais, siuntėjai gali rasti ir pasirinkti gerą, ypač eilutės ir apsiaustams tinkamų tekstilės medžiagų ir odų mūsų įstaigoje ir dargi žemesnėmis kainomis negu kur kitur.

Lietuviams — lietuviškas patarnavimas.

Darbo valandos: Kasdien 9-9 val.; šeštadieniais 9-7 val.; sekmadieniais užmiesty gyvenantiems 1-5 val.

Sąmokslą prieš savuosius,

3 veiksmų Vyt. Alanto pjesė, vaidins Detroito dramos mėgėjų sambūris balandžio 26 d. 7 val. vak. lietuvių svetainės salėje.

Po vaidinimo šokiai ir pasilinksminimas.

Pakvietimas galima įsigyti iš anksto Spaudos kioske ir pas valdybos narius.

Lituanistinės Mokyklos

koncertas-balius įvyksta gegužės mėn. 10 d., šeštadienį, Slovėnų salėje.

Ypatingai jaunoji ir nuotaikingoji koncerto programoje dalyvauja sol. V. Verikaitis, Varpo choro dir. muz. E. Gailevičius ir mokyklos šokėjų grupė Grandinė.

Koncertą-balių ruošia Lit. Mokyklos Tėvų Komitetas. Paremkime rengių pastangas ir visi dalyvaukime baliuje. Atminkime: gegužės 10-oji diena yra Clevelando lit. mokyklos diena.

BALTIC BAKERY

praneša Clevelando lietuviams, kad artėjant šv. Velykoms, Baltic Bakery yra pasiruošusi kepti įvairius europietiškus tortus, pyragus ir kitus skanėstus. Užsakymus kepykla priima iki balandžio mėn. 4 dienos telefonu UT 1-1283.

Kepyklos savininkai — Antanas Glodenis ir Vytautas Strimaitis, Velykų švenčių proga sveikina visus savo klientus, linki džiaugsmo ir geriausio nuotaikos. (27)

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo to visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmok už nuostolius.

P. J. KERSIS, 609 Society for Savings Bldg.

Telef.: MAIN 1-1773

Rezidencija: PENINSULA 25

B E D A J U M S. R A Š T O M O K Y T I E M S

Ką reiškia žodis Karalystė Dievo, kurios mes prašom per 19 šimtų metų taip kalbėdami: "Ateik karalyste Tavo, būk valia Tavo, kaip Danguje taip ir ant žemės"? Biblijoje tą rasite, Matt. 6:10. Skaitykit į jį turite, o jei neturite tai kreipkitės pas Biblijos studentus, įsigykite. Skaitykit šventą Raštą, sužinosite ką reiškia Dievo Karalystė.

Dievas kalbėjo per savo pranešus sekamai: "Aš suversiu naują dangų ir naują žemę, kurioje teisybė gyvena, pirmųjų nebus daugiau minėta, nei gi širdyje atsims". Naujas dangus reiškia naują karalių Jėzų Kristų ir jo karalystę naują žemę reiškia, kurie iš po kapų visi bus prikelti gyvenimui. Skaitykit Biblijoje šv. Jono Ev. 5, per. 28-29 e.: Ir bus išbultintas visas pasaulis ir Dievas nušluostys visas ašaras nuo jų akių ir mirties jau nebus, nei raudojimo, nei verkimo. Apreiškimas šv. Jono 21, 4 e. Šiandien pasaulio valdovas yra šėtonas. Šėtono karalystėje maras, badas, mirtis, karas, saumylsytė, viešpatuoja, 2 Cor. 4:4 e. O Viešpaties karalystėje nebesimokys daugiau kariauti, bus ramybė ir meilė ir visas pasaulis mokysis Dievo garbinti ir Dievo Sūnus Jėzus Kristus, gyvasties davėjas, visus atgąžins iš mirties.

Brangūs draugai, nėra ko svajoti apie žmogaus mokslą. Bibliją yra pripildyta Dievo tiesos žodžio, nedegiančios sijos kančių. Eikit prie šv. Rašto, tenai gyvastis yra, mokykitės patys save.

WILLIAM SHIMKUS 1077 East Wallings Rd. Brecksville, Ohio

Clevelando ALTo skryiaus metinis susirinkimas

šaukiamas 1958 m. balandžio mėn. 13 d. 11:30 val. lietuvių svetainės apatinėje salėje.

Bus metinis valdybos pranešimas, diskusijos dėl pranešimų, naujos valdybos rinkimai ir kiti klausimai.

Visų organizacijų, draugijų ir kitų vienetų, priklausančių ALT skyriui, prašoma prisijusti atstovus.

ALT valdyba

Velykų stalui

Baltic Delicatessen krautuvė (6908 Superior Ave., tel. HE 2-2395) savo klientams pasiūlo:

Mėsos gaminių skyriuje skilandžius, kaimiškas dešras, rūkytus kumpius, įvairias palengvicas.

Aštresnių prieskonių skyriuje galėsite pasirinkti ungurius, minagas, šprotus, kilkas, įvairias silkes ir t.t. Čia pat galėsite pasirinkti įvairius šampanus, vynus ir vietinį bei importuotą alų.

Gautas transportas kvepalų ir kremų, kaip Nivea, Mouson, Sparta bei įvairių vaistažolių (valerijonų, ramunėlių, trejanos, zubrūkros ir kt.).

Tortų ir Ambrozijų užsakymus Velykoms priimsime tik ligi penktadienio.

Žodžiu, be Baltic Delic. krautuvės neapsieis joks švenčių ir svečių stalas.

Ta pat proga krautuvės savininkai Akvilina ir Bronius Gražuliai savo klientams ir visiems lietuviams linki linksmy šventų Velykų.

Bendruomenės susirinkimas

LB Clevelando apylinkės valdyba, balandžio 20 d. 11 val. 30 min. (po pamaldų) šaukia apylinkės susirinkimą žemutinėje lietuvių salėje.

Darbu tvarkoje: veiklos gairės, piniginiai reikalai, sąmata, lietuvių namų įsigijimo naujas projektas, LB Tarybos ir PLB Seimo atstovų rinkimai ir kiti įvairūs su apylinke susiję reikalai.

D E M E S I O ! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiunčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

į Lietuvą ir visus Rusijos kraštus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklė.

Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Ištaiga yra naujai perorganizuota ir klientų patogumui naujose patalpose.

Gauta urmo kainomis gerų vilnonių medžiagų ir odos. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina. Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kampas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0806.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimai.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvades garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatai. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksate, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Skaitytojų demonstracija

LITERATORINIŲ PREMIJŲ ĮTEIKIMO IŠKILMĖS — MARIUI KATILISKIUI SKAITYTOJAI, SALIA PREMIJOS, ĮTEIKĖ \$500 DOVANĄ — ČEKĮ

Kažkada, senais laikais, paukščiai sugalvojo išsirinkti karaliūmą, kuris aukščiausiai pakils į erdvę. Vienam po kito pavargstant ir nebepajėgiant kilti, padangėje beliko tik vienas erelis. Jis ten skriejo ratu, džiaugdamasis iškovotu laimėjimu, kai staugia virš jo pasigirdo balselis: "As kalalius, as kalalius..." Tai būta mažučio paukštelio, kuris tuo ant erelio nugaros, jam kylant aukštyn, ir dabar, pastarajam laimėjus paukščių karaliaus vardą, striktelėjo aukštyn ir įsigėdė tą vardą pasisavinti.

Ši, prieš daug metų girdėta pasaka, netikėtai sutvirkėjo atmintyje, bestebint literatūrinį premijų įteikimą Chicagos Jaunimo Namuose, kovo 30 dieną. Dar pirmą kartą taip gausiai ir premijų įteikimo iškilmes susirinkę chigiečiai audringomis ovacijomis gėrbė romano "Miškais ateina ruduo" autorių, nors čia pat ir buvo stengiamasi iš LRD valdybos pusės nukreipti dėmesį, įtikinti, kad LRD premija esanti svarbesnė, o LEL premija ir jos laureatas ten tarp kita ko naudojasi ta iškilminga proga. Salę pripildė publika tų pastangų nepripažino.

Dvilypis prezidentas

Po Himno LRD pirm. B. Babrauskas sukvietė iškilmių dalyvius. Estradoje pasirodė LEL laureatui M. Katiliskui, salę užliejo karštų plojimų ir ovacijų banga. Joms pasibaigus ir prezidentui užėmus vietas, į akis krito prezidento pasidalinimas į du sparnus. Pačiame viduryje konsulas P. Daužvardis. Jo dešinėje: LRD laureatė Gražina Tulauskaitė-Babrauskienė, LRD balsu skaičiavimo komisijos pirm. P. Gaučys (vėliau jis vadovavo programai, o jo vieta prezidentume užėmė LRD pirm. B. Babrauskas) rašytojai J. Jankus, J. Aistis ir Al. Baronas (kuris kiekviena metais kviečiamas prezidentu premijų įteikimo "protokolui rašyti"). Kairėje — LE leidejas J. Kapočius, Terros sav. J. Civinskas, rašytojai Ant. Gustaitis, J. Cicėnas, H. Nagys ir LEL laureatas M. Katiliskis.

Kalbos ir premijų įteikimas

"Prašis šimtas ar aštuoniasdešimt metų, ir mūsų čia nė vieno nebus", pradėjo kalbą LRD pirm. B. Babrauskas, toliau aiškindamas, kad viską laikas sunaikina, bet rašytojų kūriniai išlieka šimtmečiams (žinoma, jis nepasakė, kad esama ir kūrinių, apie kuriuos jau nebekalbama ir po poros metų). Trumpai padėkojęs mecenatams už kūrėjų rėmimą, jis baigė: "Nekalbėsiu apie premijuotas knygas — apie Tulauskaitės knygą žodį tarė rašytojai, apie Katiliskį — komisija".

P. Gaučys perskaitė balsų komisijos protokolą, konstatuojantį gautų balsų skaičių, be jokio premijuotos knygos aptarimo, ir įteikė premiją.

Lietuvių Enciklopedijos leidejas J. Kapočius savo žodyje pabrėžė, kad "ne mes apdovanojame (laureatą), o mes patys esame apdovanojami... tokio paties vertėbėmis, kurios doleriais neįvertinamos" (kalba spausdinama atskirai).

Jury komisijos aktas

Ant. Gustaitis perskaitė LEL jury komisijos aktą. Devynių asmenų komisija — LE leidejas J. Kapočius ir redaktoriai Pranas Čepėnas, Dr. Juozas Giernius, prof. Jonas Puzinas, LE literatūros skyriaus bendradarbiai Antanas Gustaitis, Alfonsas Nykaniliūnas, Kostas Ostrauskas ir Stasys Santvaras ir Bostono lietuvių kultūros klubo pirm. Dr. inž. Jurgis Gimbutas — vieninagai pripažino, kad "meninio lygio požiūriu Mariaus Katiliskio veikalas "Miškais ateina ruduo" akivaizdžiai skiriasi iš kitų (tais metais išleistų knygų) ir yra didžiai vertingas įnašas į mūsų grožinės literatūros lobyną.

Nes autorius Marius Katiliskis savo kūrybiniu brandumu davė įspūdingai savaimingą, gyvenimiškos ir meninės tiesos kupiną kūrinių, išpuoselėjo savo stilių, neperkrautą, o tačiau pilną poetiškumo ir vaizdingumo, pasireiškė, kaip dialogo meistras, pasirodė turtingas žodinguumu, nauju kūrėjo žvilgsniu pažvelgė į lietuvių sodiečių ir darbininko - žimagoro sielą, nesistengdamas jos dalinti, smerkti ar teisinti, ir sukurė meniškai autentiškus, gyvybės kupinus charakterius, davė nuostabiai spalvingų lietuviškosios gamtos vaizdų."

LE leidejas įteikė čekį laureatui. Ir buvo kažkaip graudžiai džiugu atsimenant, kad toji pati Lietuvių Enciklopedijos leidykla nėra kažkokia finansinė tvirtovė, kad premijos mecenatui pačiam tenka gerokai suktis, tokį milžinišką darbą atliekant, o esant svarbiu reikalui, ji ateina su savo inau kūrėjų paremti, jų paskatinti.

Skaitytojų dovana M. Katiliskui

Kons. P. Daužvardis trumpame sveikinime kėlė reikalingumą tokių kūrinių, kurie šauktų pasauliui apie mūsų tautos nelaimę ir jos kančias.

Doleriais neįvertinamos vertybės

LE LEIDEJO J. KAPOČIAUS ŽODIS

Didžiai gerbiamieji laureatai, garbės ir salės svečiai, švenčiame didelės dovanos šventę. Turiu mintį ne varganą 500 dolerių premiją, o tuos kūrinius, kurių susilaukė mūsų literatūra. Ne mes apdovanojame, o esame mes apdovanojami. Apdovanojami tokiais vertybėmis, kurios doleriais neįvertinamos. Ak, kiek daug duotume, jei už dolerius būtų galima nupirkti mūsų literatūrai naujus Metus, naują Anykščių Šilėlį, naujų Maišelio dainų, naujų Sruogos dramų, naują Miškais ateina ruduo... Tas "ak", kurį tariu, skamba vaikiškai: nieko neįsime atodūsiais. Dideli kūriniai yra dovana ir patiems kūrėjams: dėl to yra kalbama apie įkvėpimą. Tačiau yra galimas dalykas, kad tie patys kūrėjai, kurių kūrinius anksčiau ilgesingai minėjau, būtų sukūrę ir daugiau tokių kūrinių, jei būtų turėję daugiau laiko, geresnes sąlygas, daugiau širdžių, laukiančių jų kūrybos. Nepajėgime savo kū-

Po jo kalbos scenoje pasirodė jūrų skautijos korporacijos Gintaras ir vyr. jūrų sk. "Gintarių" atstovės su gėlėmis Mariui Katiliskui.

P. Gaučys perskaitė keletą sveikinimų LRD laureatui G. Tulauskaitė.

Terros savininkas V. Civinskas skaitė sveikinimus Mariui Katiliskui. Sensacingai nuskambėjo ir publikos gausiais apdovanojimo buvo sutiktas Lietuviškosios knygos mėgėjų sveikinimas su realia dovana — 500 dolerių čekiu. Tai buvo "skaitytojų dovana už mums padovanotą kūrinių".

Toliau LEL laureatą sveikino Lietuvių Dailės institutas, Santaros-Sviesos Federacija, ALIAS Bostono skyrius, Bostono Liet. Kultūros klubas, Santaros padaliniai, filisteriai, Literatūros Lankai ir ypač įspūdingai Montrelio Lietuvių Akademijos Sambūris bei V. Krėvės vardo premijos organizatoriai.

Su žodiniiais sveikinimais scenon plaukė gėlės, ir jų krūva ant stalo vis augo, beveik uždegdama prezidento sėdiniųjų veidus. Tuo metu maža mergytė prezidiume užnugarui įnešė vieną pintinę ir LRD laureatui...

Laureatų žodžiai

LRD laureatė G. Tulauskaitė trumpame žodyje padėkojo rašytojams įvertinusiems rašytoją moterį, lygiomis dalyvaujančią literatūros kūryboje.

LEL laureatas M. Katiliskis kalbėjo apie rašytojo kūrybinį kelią (jo žodis spausdinamas atskirai).

Literatūros vakaras

Antroje programos dalyje G. Tulauskaitė paskaitė penketą eilėraščių iš premijuotosios knygos, M. Katiliskis — ištrauką apie Moniką Doveikiene.

Jeronimas Cicėnas apie tremtį ir rašytojus tremtinius istorijos sąvartose. Jonas Aistis paskaitė eilėraščių, dalį jų dar iš Lietuvoje pasirodžiusių rinkinių. Ypač šilto publikos priėmimo susilaukė Antanas Gustaitis su savo "giesmėmis didvyrių žygiams padidinti". Kai kurie jo eilėraščiai buvo specialiai rašyti šiam vakarui.

Jurgis Jankus skaitė novelę "Gimtos žemės žiupsnis". H. Na-

gys — naujų eilėraščių, jų tarpe įspūdingą "Žodį broliams rašytojams". Vakara užbaigė A. Gustaitis nauju ciklu šviežių satyrų (vieną jų spausdiname šiame numeryje).

Programai pasibaigus, Terros sav. p. Civinskas laureatus ir būrį kultūrininkų pakvietė vakarienei, kurios metu privačių pasi-

kalbėjimų forma vyko itin karštos diskusijos apie LRD pastaraisiais metais praktikuotą premijų skyrimo būdą ir iš to susidariusią būklę pačioje draugijoje. Buvo kalbama, kad 25 rašytojai jau esą pareiškę norą išstoti iš draugijos, kad pačią draugiją esą reikalinga reorganizuoti, kad reikalaujama patikrinti paskutinės premijos balsavimą, kurios metu privačių pasi-

Rodau gyvenimą tokį, kokį matau

LAUREATO M. KATILISKIO ŽODIS

Dėkoju Lietuvių Enciklopedijos leidejui Juozui Kapočui, enciklopedijos redaktoriams ir jos artimiausiems bendradarbiams už atvirą žvilgsnį ir mostą mano knygai.

Rašančiojo kelias nėra lengvas ir pilnas malonumų ir atsištojus ant jo, jam nebėra posūkio atgal. Jis kaip motina, kaip jauna, savo pirmąjį sutikdamą, juomi džiugaudama ir jį apdovanojama tuo pačiu, jai pačiai nenujauciant, kad tik jai, tik motinai duota galia vienu kartu išgyventi savo kūdikio užgimimą ir jo mirtį.

Tai žemės — motinos, pertekusios gausa ir brandimi, gausiai apdovanojančios ir plakančios ugnine ryškė, iškeliančios ir nugaruždinančios, tai jos, žemės, neginčijama teisė savo pirmąjį kvėpamą kuždėti savo vaikams: — jums duota vieta ir laikas, ir jame privalote išgyventi pilną ir intensyvią gyvenimą.

Negali būti nė didelio, nė mažo gyvenimo, nes viskas yra būtina ir neišvengiama. Tuo pačiu krauju aplaistoma ir tuo pačiu nerimu apmokama. Ir kaip toks jis privalo būti iškeltas, aptartas ir minimas. Minimas, nors skaudu ir nemalonu daugeliui.

Rašančiojo kelias nėra lengvas ir pilnas malonumų jau vien dėl to, kad jis visad bus keikiamas ir ujamamas tų, kuriems žmogiskosios tiesos parodymas yra peilis po kaklu, kurie kalbėdami tiesos ir šviesos vardu, mirksta patys melo ir klastos ranke. Bet tai negali būti atgrasa, kad jis

neminėtų ir nutylėtų. Savo paguodai jis žino, kad šitaip klostėsi reikalai nuo tos dienos, kai varganas žmogus naujakuris įsikūrė savo žemėje, jam paties Dievo pavestose pievose.

Rašytojas nėra nei teisėjas, nei pamokslininkas, nei nuodėmėklausys. Ir ne agitatorius kuria nors viena linkme. Jis duoda gyvenimą tokį, kokį regi jo akys. Jo kuriama tikrovė yra pilnutinė. Joje nėra nieko negražaus ir tėjau.

VAIDELOTO GIESMĖ

ANTANAS GUSTAITIS

Nors rankos pūslėtos, krakmolai taukuoti
Ir nuopelnų herbo žvaigždė suodina,
O linksma viens kitą garbe vainikuoti,
Regėti, kaip grįžta senovės diena.

Sustoję su taurėm vėl vyras prieš vyrą,
Vėl bandom narsumą, liežuvių jėgas,
Prie baro rubežias vėl galvos nusvyra,
Ir bunda vėl kerštas, krūtinėj miegas.

Vėl traukiam į žvėį, vėl pėsti, važiuoti,
Vėl pučiam į dūdą, net ausiai baisu,
Vėl kviečiam prieš brolių į talka kryžiuoti,
Kai, verčiant nao sosto, pritrūksta balsu.

Vėl valdo Vytenis, mums barzdą kutėnės,
Vėl veda į kovą pulkus Gražina,
Vėl taikos nusmaugti Raidenį Traidenis,
Ir tyli vaidilos, teisybė žina.

Kas buvo nebuvo, iš naujo sumirga,
Iš naujo tą patį vėl renkam vadu
Ir jojam, apžergę viens kitą kaip žirgą,
Vaduoti tėvynės, nubauti gudų.

Eagle Stamps padeda taupyti su kiekvienu pirkinium

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

VELYKINIAM PASIRODYMUI!

PUIKAUS RAYON

FAILLE

Išėiginės

Suknelės

5.98

• Black
• Navy

DYDZIAI 12 iki 20 arba 14½ iki 24½

Stilius A. Smagi išėiginė suknelė, su gražiais apvedžiojimais ir baltu kalnieriū. Manketai atlenkti, ¾ rankovės su rankogaliais. Su juosta. Stilius B. Graži išėiginė suknelė, kuri pagražina jūsų figūrą. Plati pritaikyta apikaklė. Trumpos atlenktos rankovės.

The May Co.'s Basement Misses and Women's

Dress Department

Downtown and On The Heights

